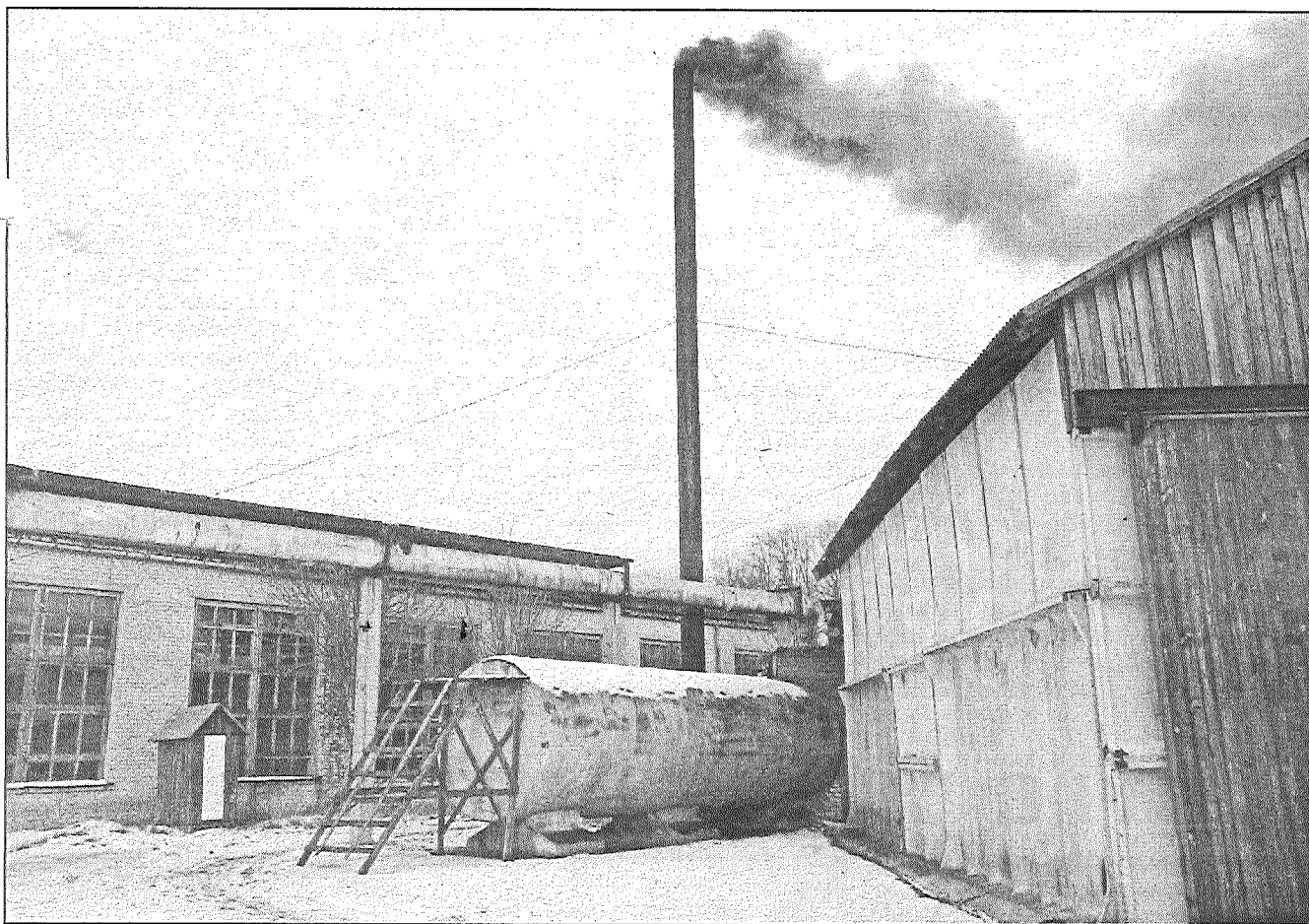

Decembrī situācija apkures jautājumu risināšanā Preiļos uzlabojusies

● Lielākajā daļā Preiļu daudzdzīvokļu māju aprēķinātā maksa par apkuri to iemītniekiem decembrī bijusi mazāka (par pieciem līdz 20 santīmiem par kvadrātmetru) nekā novembrī, kad atsevišķās mājās sasniedza pat 1,76 latus par apkurināmās platības kvadrātmetru. Arī janvāris ir pietiekami silts, lai saimniekotu taupīgāk. Maija sākumā gaidāms ievērojams dabas gāzes cenu kāpums. Tas nozīmē, ka arī SIA «Preiļu saimnieks» nāksies pārskatīt apkures tarifus. Iedzīvotājiem tas nozīmēs vēl lielāku maksu par siltumu dzīvokļos. Vai būs tam gatavi? Foto no «Novadnieka» arhīva

Decembrī «Novadnieka» lappusēs vairākkārt rakstījām par situāciju, kāda Preiļos bija izveidojusies apkures sezonas sākumā, kad daudzdzīvokļu mājās uzstādīto siltuma mērītāju rādījumi bija ļoti augsti un maksa par saņemto siltumu dažviet vairākkārt pārsniedza iepriekšējās sezonas skaitļus. Šāda šoka terapija iedzīvotājiem lika protestēt pret SIA «Preiļu saimnieks» rīcību, jo iedzīvotāji nebija pietiekami informēti ne par apkures sezonas sākumā uzstādītajiem skaitītājiem mājās, ne par iespējām regulēt siltuma padevi.

Pēc novada domē saņemtajām daudzajām rakstiskajām pretenzijām 15. decembrī tika sasaukta novada domes sēde, kurā tika izskatīts arī jautājums par SIA «Preiļu saimnieks» darbību. Deputāti secināja, ka situācija ir neapmierinoša, un vienojās, ka uzņēmumam jāveic pārreķināšanu to namu iedzīvotājiem, kuru mājās maksa par apkuri novembrī bija pārsniegusi 0,63 latus par apkurināmās platības kvadrātmetru, kā arī nolēma,

ka uzņēmumam līdz 1. februārim ir jāpārslēdz apsaimniekošanas līgumi ar iedzīvotājiem atbilstoši metodoloģijai un jaunajiem tarifiem, kas šajā sezonā ir 27,07 lati par megavatstundu. Uzņēmuma amatpersonas solīja, ka apkures dienesta speciālisti ķersies pie siltuma mērāparātu regulēšanas un apmācīs arī tos māju iedzīvotājus, kuri būs izvēlēti kā atbildīgie par siltuma padeves regulēšanu.

Maksa par apkuri samazinājusies

Skaidrojumu par to, kā situācija mainījusies pēdējā mēneša laikā, «Novadnieks» lūdza SIA «Preiļu saimnieks» siltumapgādes nodaļas vadītājam **Vladimiram Haritonovam**. Pēc viņa sniegtās informācijas var secināt, ka saceltais tracis nav bijis veltīgs, jo par apkuri decembrī daudzstāvu namu iemītniekiem jāmaksā mazāk. Ja novembrī maksa par vienu apsildāmās platības kvadrātmetru pilsētā vidēji bija 0,66 lati, tad decembrī (periods, kad noņemti skaitītāju rādījumi — no 26. novembra līdz 22. de-

cembrim) — 0,56 lati.

Lielākajā daļā daudzstāvu māju iedzīvotājiem viena kvadrātmetra apsildīšana izmaksājusi par 10 līdz 22 santīmiem mazāk. Piemēram, Liepu ielā 12a novembrī apkures cena uz vienu kvadrātmetru bija 0,90 lati, bet decembrī — 0,68 lati (par 22 santīmiem mazāk), Liepu ielā 6 attiecīgi 0,79 un 0,62 lati (par 17 santīmiem mazāk).

Atzist iepriekšējo gadu kļūdas

Atgādināsim, ka par apkuri novembrī atbilstoši skaitītāju rezultātiem prelieši maksāja visai atšķirīgas summas, no 0,25 latiem par kvadrātmetru Mehanizatoru ielā 6a līdz astronomiskajiem 1,76 latiem Daugavpils ielā 29. Sprotams, ka tik augsta maksa iedzīvotājiem šķita ne vien neloģiska, bet arī viņu naudas maciņiem nesamaksājama.

— Ja runājam par namiem, kur maksa par apkuri bijusi visaugstākā, jāatzīst, ka tās ir iepriekšējo gadu laikā pieļautās kļūdas, — secina V. Haritonovs.

Turpinājums 2. lappusē.

Katrs «Novadnieka»
abonents savā Preiļu rajona
pasta nodaļā var saņemt

SIENAS PĀRLIEKAMO KALENDĀRU

«SAKRĀLĀ MĀKSLA
PREIĻU PARKA KAPELĀ
UN GORNAJAŠU
KAPLIČĀ».

Pastā jāuzrāda «Novadnieka»
abonēšanas kvīts.

- Citu rajonu abonentiem par kalendāra saņemšanu zvanīt uz redakciju pa tālr. 5307057.
- Abonenti, kas «Novadnieku» abonējuši redakcijā, kalendāru var saņemt TIKAI redakcijā, Preiļos, Brīvības ielā 14.

Rajona padomes pērnā gada budžeta grozījumi apstiprināti

12. janvārī pulksten 10.00 tika sasaukta Preiļu rajona padomes ārkārtas sēde, kuras darba kārtībā bija viens jautājums — par grozījumiem nr. 9 «Saistošajos noteikumos nr. 1 «Par Preiļu rajona pašvaldības 2006. gada pamatbudžetu»». Lēmumprojekts tika izskatīts jau trešajā sēdē, bet balsot par to padomes locekļiem nācās jau ceturto reizi, jo 10. janvāra ārkārtas sēdē balsojumu atkārtoja. Šoreiz tika panākta zināma skaidrība, jo budžeta grozījumus, lai gan pēc diskusijām un piebildēm, tomēr ar balsu vairākumu apstiprināja.

Budžeta grozījumi paredz pašvaldības ieņēmumu un izdevumu daļas palielināšanu par 20 100 latiem. Par nobalsoja Aldis Adamovičs (Preiļu novads), Valija Ruisa (Sutru pagasts), Helēna Streiķe (Aglonas pagasts), Andris Vaivods (Livānu novads), Jānis Zeps (Rudzātu pagasts), Emīlija Kokorīte (Saunas pagasts), Antra Vilcāne (Vārkavas novads), balsojumā *atturējās* Ilmārs Meluškāns (Riebiņu novads), Artūrs Štagars (Vārkavas pagasts) un Juris Kovaļevskis (Pelēču pagasts).

Pēc Preiļu rajona padomes ārkārtas sēdes materiāliem sagatavoja L. Kirillova

NACIONĀLĀS ZIŅAS

«Economist» brīdina Latviju par ekonomikas pārkaršanu

Latvijas ekonomikas straujais pieaugums novedis pie pieaugošanas nelīdzsvarotības un draud ar iespējamu pārkaršanu, secināts ietekmīgā pasaules biznesa pētījumu centra «Economist Intelligence Unit» publicētajā pārskatā. «Economist» norāda, ka 2006. gada trešā ceturksņa IKP pieaugums 11,8% apjomā palielina bažas par Latvijas ekonomikas pārkaršanu. Tekošā konta deficīta apjoms attiecībā pret IKP arī rada bažas. Pētnieki norāda, ka abas pārējās Baltijas valstis attīstās daudz noturīgākos tempos. «Economist» kritizē Latvijas valdību, kura pret ekonomikas riskiem izturēties nepiemēroti optimistiski. Pētnieki atgādina par bīstamajiem procesiem Latvijas ekonomikā – IKP pieaugumu pamatā virza tikai iekšzemes patēriņš, kuru rada kredītiņš drudzis, nekustamā īpašuma cenu pieaugums var novest pie burbuļa – Igaunijā un Lietuvā mājokļu cenas pēn stabilizējusās, kamēr Latvijā turpina pieaugt, inflācija pārsniedz 6%, stimulējot cenu-algu spirāli. Pētnieki aizrāda: ja Latvijas valdība aizbildina algu celšanos ar nolūku samazināt emigrāciju, tad tās ekonomikā jābūt balstītai uz augstām tehnoloģijām, nevis kokmateriālu eksportu, kā tas ir pašreiz. «Economist» neredz progresu inovāciju jomā, jo, lai arī investīcijas turpina pieaugt, un tās stimulē arī Eiropas Savienības fondi, tomēr investēti tiek pamatā ražošanas jaudu palielināšanā, nevis tehnoloģiju pilnveidošanā. «Economist» iesaka Latvijai pakāpeniski iespaidot iekšzemes pieprasījuma pieaugumu, lai samazinātu ekonomikas pieaugumu līdz aptuveni 7%. Šāds pieaugums būtu daudz noturīgāks, novērstu nelīdzsvarotības riskus un varētu saglabāties tuvākos četrus gadus, domā «Economist». Valdībai tiek ieteikts pārāk neaizrauties ar dāsnu valsts budžeta izdevumu palielināšanu, kā arī steigšus domāt par nodokļu politikas izmaiņām, lai bremsētu procesus nekustamā īpašuma tirgū. Ļoti būtiski valdībai ir veicināt augsto tehnoloģiju sektoru. Ja šādi soļi netiks sperti, pētnieki paredz vēl divus gadus straujo apmēram 10% ekonomikas pieaugumu, bet pēc tam krīzi. Palielināsies inflācija, valstij būs jāpalielina ārējais parāds, pazemināsies kopējā ekonomikas konkurētspēja, zudīs investoru uzticība, turpināsies darbaspēka aizplūšana.

Vairums autovadītāju sodu izcietuši

Pērn par braukšanu alkohola reibumā tiesa administratīvo arestu līdz 15 diennaktīm piemērojusi 3995 autovadītājiem, no kuriem 2891 šoferis arestu jau izcietis. Autovadītāji var izvēlēties sev izdevīgu laiku, kad izciest sodu, tāpēc gadījumā, kad kāds būtu izvairījies no soda, pagaidām nav. Piespiedu kārtā vēl neviens autovadītājs nav vests izciest sodu. Kopā pērn par braukšanu dzērumā aizturēti 8866 šoferi. Par atteikšanos maksāt vai izciest sodu autovadītājam var neatļaut izbraukt no valsts vai veikt automašīnas tehnisko apskati, kā arī piemērot citas sankcijas.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs – SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

53-07058, 53-07059 (žurnālistiem). Fakss 53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo

redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astonas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

INFORMĀCIJA

«Karā valda viena izjūta,
tā nomāc visas citas.
Bezjēdzīguma izjūta.»

Antuans de Sent-Ēkzipēri

Decembrī situācija apkures jautājumu risināšanā Preiļos uzlabojusies

Sākums 1. lappusē.

– Vislielākās problēmas ir mājās Daugavpils ielā 29, Aglonas ielā 19, Pils ielā 12a, Liepu ielā 12a, 1. Maija ielā 5 un citur, jo deviņdesmitajos gados pašvaldība daļai iedzīvotāju atļāva atteikties no centrālā apkures un ierīkot dzīvokļos krāsns apkuri. Tā, piemēram, jau minētajā namā Daugavpils ielā 29 centrālā apkure ir tikai divos dzīvokļos, bet sešos tiek izmantotas krāsns, Pils ielā 12a no astoņiem dzīvokļiem kopējo siltuma padevi izmanto četri. Ir nepieciešams izlemt, kā rīkoties, lai sakārtotu apkures jautājumus šajās mājās, jo tie, iedzīvotāji, kuri izmanto centrālo apkuri, nevēlas no šīm ērtībām atteikties, bet tie, kuri sildās ar krāsnīm, nepiekrīt pieslēgties apkures sistēmai (tajā pašā laikā izmanto stāvvalu doto siltumu).

Ar pretenzijām Preiļu novada domē, «Novadnieka» reakcijā un SIA «Preiļu saimnieks» decembrī bija griezumā Pils ielas 12a nama iedzīvotāji, kuriem siltuma mērparāts uzstādīts neizolētā bedrē pagalma vidū, jo pagraba, kur to uzstādīt, mā-

jā nav. Siltumapgādes nodalās vadītājs informēja, ka pieņemts lēmums veikt pārrēķinu, maksu par patērēto siltumu šīs mājas iedzīvotājiem samazinot par 20%.

Siltuma patēriņš mājās – atšķirīgs. Kāpēc?

Iedzīvotājiem ir jāsaprot, ka siltumenerģijas patēriņš katrā mājā arī turpmāk būs atšķirīgs. Tas ir atkarīgs no mājas apmēra, no stāvu skaita (jo mazāka māja, jo lielāks siltuma patēriņš), skaidro V.Haritonovs. Bez tam siltuma patēriņu ietekmē arī tas, vai ēka ir siltināta.

Sarežģījumus rada arī tas, ka apkures sistēma mājās izjaukta – ne visur kāpņu telpās darbojas radiatoru. Deviņdesmitajos gadu sākumā torēzējā pilsētas dome taupības nolūkos pieņēma lēmumu radiatorus kāpņu telpās atslēgt. Daudzviet tie joprojām nedarbojas, lai gan atbilstoši noteikumiem ir nepieciešami, jo samazina mājas kopējos siltuma zudumus un uzlabo ēkas stāvokli, pārliecināts V.Haritonovs. Arī šī problēma būs jārisina tu-

vākajā laikā.

Veicot remontus dzīvokļos, izņemot starpsienas, nomainot radiatorus un sašaurinot cauruļu diametrus, pēdējā laikā daudzviet tikusi izjaukta un ir apgrūtināta siltuma padeve dzīvojamās mājās. Bez tam šie būvdarbi netiek saskaņoti ne ar būvvaldi, ne SIA «Preiļu saimnieks». Diemžēl, V.Haritonovs atzīst, pašlaik valstī nav izstrādāta atbilstoša likumdošanas bāze, uz kuru šādos gadījumos varētu balstīties. Tāpēc problēmas rodas ne tikai Preiļos, bet arī citās pilsētās.

Siltuma padeve mājās tiek regulēta

Saņemot rēķinus par apkuri decembrī, iedzīvotāji pārliecinājušies, ka maksa samazinājusies. Viens no iemesliem ir tas, ka SIA «Preiļu saimnieks» speciālisti paši vairākkārt braukuši un apsekojuši visas mājas, lai regulētu ieejošo temperatūru apkures sistēmā.

– *Pirmkārt*, ja dzīvokļos ir pārāk karsti, neturiet logus vaļā, bet gan nekavējoties zvaniet uz SIA «Preiļu saimnieks» avārijas dienes-

tu, kura darbinieki palīdzēs noregulēt apkures temperatūru. **Tālruna numuri – 5307085, 29397974.**

Otrkārt, nepieciešams ievēlēt māju vecākos, kas vajadzības gadījumā būs kontaktpersonas ar SIA «Preiļu saimnieks» un arī paši pēc apmācības varēs kontrolēt siltuma padevi ēkai. Pašlaik izvēlēti atbildīgie jau desmit mājās.

Treškārt, jādoma par turpmāko – energoaudita veikšanu dzīvojamām mājām. Tikai tā būs iespējams noskaidrot, cik līdzekļu nepieciešams ieguldīt remontos un mēģināt siltināšanā, lai uzlabotu apkures efektivitāti, kā arī karstā ūdens padevi un kanalizācijas tīklu sakārtošanu.

V.Haritonovs skaidro, ka pašlaik energoaudits Preiļos veikts tikai vienai daudzstāvu dzīvojamai mājai, kas atrodas Celtnieku ielā 9. Pēc pagājušā gada cenām šajā mājā būtu jāiegulda 86 tūkstoši latu, šogad šī summa noteikti būs lielāka. Tiek lēsts, ka vidēji vienas daudzstāvu mājas siltināšanai nepieciešami ap 120 tūkstoši latu, bet pilsētā kopumā – ap 12 miljoni.

L.Kirillova

Latvijā plosās orkāns

Vakar pēcpusdienā Preiļu rajona iedzīvotāji varēja uzelpot, jo vēja brāzmas pamazām rimās, nenodarot pārāk lielu postu. Stiprais vējš, kura ātrums brīžiem sasniedza vairāk nekā 30 metrus sekundē un tiek klasificēts kā orkāns, spēcīgāk bija plosījies Kurzemē un Vidzemē.

Par lieliem postījumiem informācijas nav

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Preiļu brigādes komandieris Valērijs Haritonovs «Novadnieku» telefoniski informēja, ka naktī no 14. uz 15. janvāri nav saņemts neviens izsaukums un lūgums pēc palīdzības. – Acīmredzot, *izlīdzēja* vētra, kas rajonu bija sasniegusi jau 11. janvārī, – secina V.Haritonovs. – Pagājušajā nedēļā mūsu dienesta palīdzība bija nepieciešama Aglonas un Pelēču pagastā, kur bija izgāzti koki, kā arī no jumta norauts šiferis kādai ēkai Preiļos. Ugunsdzēsības un glābšanas dienesta dežuranti gan saņēma informāciju par elektroenerģijas padeves traucējumiem un ziņoja par to «Latvenergo».

Arī Preiļu lauku konsultāciju biroja darbinieki informēja, ka viņu rīcībā nav informācijas par nozīmīgiem orkāna postījumiem zemnieku saimniecībās. To īpašnieki gan sūdzas par elektriskā sprieguma izmaiņām, kas traucē govju slaukšanas iekārtu un piena dzesētāju darbu, taču dzīvojamām mājām, fermām un šķūņiem lieli bojājumi nav nodarīti.

● Spēcīgais vējš 11. janvārī Preiļos nolauza vairākus kokus, taču ēkām bojājumi netika nodarīti.

«Latvenergo» brīdina

Akciju sabiedrības «Latvenergo» komunikācijas un marketinga departamenta ārējās komunikācijas daļas vadītājs Andris Siksnis «Novadnieku» informēja, ka spēcīgā vētra, kas svētdienas vakarā bija novērojama daudzviet Latvijā, ievērojami traucējusi elektroenerģijas piegādi. Pirmdienas rītā aptuveni 35 000 klientu valstī bija bez elektrības, galvenokārt Latvijas rietumu reģionā.

«Latvenergo» aicina iedzīvotājus, īpaši attālāku ciemu un viensētu saimniekus – veikt visu iespējamo sagatavo-

šanos neparedzētām situācijām, arī ilgstošiem elektroenerģijas piegādes traucējumiem. Tādēļ svarīgi veikt visu elektroietaišu – radio uztvērēju, mobilo tālrunu – bateriju uzlādēšanu, tos sagatavojot darbam bez elektriskās strāvas stacionāras piegādes.

Akciju sabiedrība «Latvenergo» aicina būt piesardzīgiem netuvoties elektriskajām līnijām un citām elektroietaisēm, kas var tikt bojātas vētras laikā. **Redzot zemē gulošu līnijas vadu vai uz līnijas uzkrātušu koku, nekādā gadījumā netuvojieties tam un neļaujiet to darīt arī citiem!**

L.Kirillova

OTRDIENAS INTERVIJA

MARIANNA ABRICKA, Preiļu mūzikas un mākslas skolas direktora vietniece mācību darbā mākslas nodaļā, Preiļu 1. pamatskolas un Preiļu Valsts ģimnāzijas vizuālās mākslas skolotāja, gleznotāja, pieaugušo mākslas studijas vadītāja. Viss, kas Preiļos un novadā attiecas uz bērnu un jauniešu izglītošanu mākslas jomā, lielā mērā saistīts ar pedagoģes vārdu.

Draugi un tuvinieki Mariannu pazīst arī kā sirsniņu, draudzīgu cilvēku, ar kuru patikami sarunāties par dažādām lietām, aizrautīgu ceļotāju. Viņi arī zina par Mariannas auskaru kolekciju, kurā šo rotaslietu skaits jau pārsniedzis simtu. Ar jauniem auskariem savu mīļo mammiņu bieži vien iepriecina meitas.

Gads pārvērtās 30 gados

— Šķiet, tas notika pavisam nesen, kad mākslas nodaļa ieguva savas, oficiālas telpas un rīkoja to atklāšanu. Bet nu jau atkal esat ceļā jūtīs.

— Jā, šogad atzīmējam pastāvīgas ceturto dzimšanas dienu, un šajā pavasarī varēsim svinēt pirmo izlaidumu.

Lai gadu gaitā sava vēsture nepiemirstos, kopš pirmās dienas vācu, sistematizēju un apkopāju visus materiālus par nodaļas dibināšanu, par to, kāds bija tās sākums vēl līdz oficiālam Preiļu novada domes lēmumam par tās atvēršanu. Uzskatu par savu pienākumu visu, kas attiecas uz skolu vai audzēkņiem, — rakstus avīzēs, oficiālos dokumentus, diplomu, fotogrāfiju kopijas — salikt hronoloģiskā kārtībā.

Piekto darba gadu vadīsim jau jaunās telpās — Raiņa bulvāri 26, zem viena jumta ar skolas mūzikas nodaļu.

Pārceļšanās paredzēta vasarā, bet līdz tam jāveic nopietni darbi telpu pielāgošanai un remontam. Jāierīko kanalizācijas sistēma, izlietnes, jo bez ūdens piegādes mākslas nodarbību telpas nav iedomājamas. Nāksies pārbūvēt arī starpsienas. Zīmētava kļūs ērtāka, gleznotava beidzot būs atbilstoša visām prasībām, lielāka vieta atradīsies mākslas valodas priekšmeta kabinetam, bet, piemēram, grafikas klase gan būs mazāka.

— Mākslas nodaļas izveidošana Preiļos neapšaubāmi ir jūsu lielā ieguldītā darba rezultāts. Bet kā jūs nonācāt pie tādās idejās?

— Ši doma radās pirms piecpadsmit gadiem. Braucu uz Rēzeknes mākslas vidusskolu, noskaidroju, cik liela platība vajadzīga, kādām jābūt mācību programām. Toreiz tas viss pačībēja. Pēc kāda laika ar Preiļu novada jaunizveidotā kultūras centra atbalstu tika izveidota mākslas studija, un nāca arī piedāvājums risināt jautājumu par mākslas skolas dibināšanu. Man šķiet, ka Latvijā vairs nav tādu pilsētu, kurās bērniem nebūtu iespējas attīstīt sevi mākslas jomā. Vēl jo svarīgāka nozīme tagad, kad valstī oficiāli noteikts, ka mākslas vidusskolās neuzņems bērnus, kas nav beiguši mākslas skolu.

— Tomēr lauku skolu bērniem joprojām nav iespēju mācīties mākslas skolā.

— Jā, diemžēl tā sanāk. Un no lauku skolām uz mākslas vidusskolām nāk pilnīgi nesagatavoti bērni. Laukos vizuālās mākslas skolotājiem slodze ir maza — kādas sešas stundas nedēļā, tāpēc šo priekšmetu bieži vien māca neprofesionāli amatu apvienošanas kārtībā. Protams, mēs gribētu skolā redzēt daudz vairāk lauku bērnu, bet mācības notiek pēcpusdienā, kad beigušās mācību stundas vispārīgā izglītībā skolās. Viss atkarīgs no mājās nokļūšanas iespējām. Piemēram, uz Sutriem vakaros var nokļūt, tāpēc no šī pagasta pie mums mās

● Mariannas Abrickas darbs ir atklāt bērnos jaunrades talantus un iemācīt viņus šo talantu izkopt ar tikpat lielu neatlaidību un darbaholīķes centību, kā pati visu mūžu to darijusi. Apkārtējās pasaules skaistumu, kas visvairāk izpaužas ziedos, Marianna izliek uz audekla savās gleznās. Foto: L.Rancāne

vairāki apdāvināti un ļoti centīgi bērni. Pirmajā gadā skolā iestājās septiņi bērni no Riebiņiem, bet drīz vien skolu pameta, jo vakaros nav sabiedriskā transporta, ar ko nokļūt mājās. Par skolu interesējas Saunas un citu apkārtnējo pagastu bērnu vecāki, bet attur tieši tas, ka vakaros nekursē autobusī. Bija doma par filiāles atvēršanu, piemēram, Aglonā. Savukārt to ierobežo pedagoga trūkums.

Patlaban mākslas nodaļā mācās 70 audzēkņi, strādā pieci jauki, radoši pedagogi.

— Jūsu audzēkņi bieži vien gūst apbrīnojamus panākumus valsts mērogā. Kas ir tā pamatā?

— Bērni, kas izvēlējušies mākslas skolu, ir gan talantīgi, gan centīgi. Viņi iztur lielo slodzi, — četrreiz nedēļā pēc mācību stundām skolā ierasties šeit, kur atkal jāstrādā četras piecas stundas atbilstoši grafikam. Un tā — piecus mācību gadus.

Mums kļuvis par tradīciju piedalīties dažādos konkursos gan valstī, gan aiz tās robežām. Tas ir labs stimuls audzēkņiem un arī sava veida paškontrolē par savu varēšanas līmeni. Jau 2006. gada janvārī skolu pāršalca jauka vēsts, — Māriete Zimele uzvarējusi konkursā par ideju Latvijas Olimpiskās komandas talismanam. Viņas zīmētais lūsis tika atzīts par vienu no sešiem labākajiem darbiem tālākajam talismanam izstrādes procesam.

Iedvesmoti ķērāties pie Polijā organizētā konkursa «Suns — cilvēka draugs» darbiem. Visiem par skumjām bija jāsecina, ka darbi ceļā pazuduši, taču mierinājām

sevi ar domu, ka tie bijuši tik labi, un kāds tos piesavinājies.

Nopietns pārbaudījums audzēkņiem ir valsts vispārīgā izglītības skolu olimpiādes. Tēma pērn bija ļoti sarežģīta — «Figurāla kompozīcija kustībā». Jūlijas Podskočijas darbs tika novērtēts ar sudraba, Vladislava Jevdokimova darbs ar bronzas medaļu, bet Madaras Mediņas veikums — ar atzinību. Pirmo reizi valsts olimpiādes vēsturē visi trīs dalībnieki no viena rajona tika godalgoti.

Ar panākumiem, gūstot godalgas, piedalījāmies rajona bērnu un jauniešu centra organizētajā konkursā «Raibais otējums». Izveidojusi laba sadarbība ar Preiļu novada domi. Skolas pedagogi piedalījās stundu noformēšanā un izstādes iekārtošanā Ķīpsalā.

Nacionālo Bruņoto spēku rīkotajā konkursā «Augam līdzīgu karavīriem» katra vecuma grupā uzvarēja Māriete Zimele un Jūlija Podskočija. Lauma Vibornā iesaistījās konkursā «Es dzīvoju pie jūras» un guva uzvaru savā vecuma grupā. Plakātu un karikatūru konkursā «Vieglai naudai smagas sekas» pirmās trīs vietas un naudas balvas saņēma Jūlija Podskočija, Vanda Sondore un Maruta Pinka. Konkurss bija iesniegti 150 darbi. KNAB priekšnieka vietniece korupcijas apkarošanas jautājumos Jūta Strīķe apbalvošanas ceremonijā atzina, ka darbus izvērtēt bijis grūtāk nekā izmeklēt krimināllietu. Skolas audzēkņi arī pašlaik piedalās vairākos konkursos. Visvairāk viņus uz to mudina, ierosina, palīdz un seko līdzī pedagogs Kazimīrs Anspaks. Bērni regulāri piedalās izstādēs, kas

bijušas skatāmas Balvos, Daugavpilī, Preiļos, bet pašlaik audzēkņu darbi ir nodoti Lietuvas iedzīvotāju vērtējumam Utenā.

Audzēkņi ir fantastiski talantīgi. Bet es tomēr sāku raizēties, ka nākotnē tādu bērnu vairs nebūs. Ikdienā ienācis dators, kas rada interesi pavisām par citām lietām. Es pat domāju, ka mūsu pilsētiņa līdz šim bija tik klusa un mierīga, jo bērni un pusaudži zīmēja, sportoja, muzicēja, dejoja un aizrāvās ar citām labām lietām. Skolā jūtams, kā kritas jaunās paaudzes mākslinieciskais līmenis, kā viņus grūtāk aizraut. Varbūt to iespaido arī pārāk lielā slodze.

Daudzu mākslas skolu pārstāvi brauc pie mums pēc pieredzes un allaž brīnās, ka mēs esam tik labi nodrošināti, pilni optimisma. Darba apstākļi, noskaņojums, arī materiālā apgāde lielā mērā ir atkarīgi no iestādes vadītāja. Mums šajā ziņā paveicies. Ļoti svarīgi arī kontakti, sadarbība, pieredze, darba mīlestība. Protams, neviens neko uz paplātes nepienes. Jābūt radošam, darboties grībošam kolektīvam. Mums nodibināti draudzīgi sakari ar Latvijas Bērnu fondu. Katru gadu ar audzēkņiem ļoti centīgi gatavojam simtiem Ziemassvētku apsveikumu, kas ir ļoti grūts un nogurdinošs darbs. Toties kā pateicību saņemam, piemēram, krāsainu papīru jauniem radošiem darbiem.

— Kā jūs spējat uzņemties tik daudz pienākumu un ar visiem tikt galā?

— Manas meitas mēdz teikt, mamma, — tava diagnoze ir darbholīķe. Jā, mana darba diena sākas rītos pirms deviņiem, bet mājās atgriežos ap pulksten astoņiem vakarā. Kad sāku pārdomāt, no kā atteikties, visa ir žēl. Pamatskolā ir tik daudzas iestādes, tik daudz gadu tajā aizvadīts. Šeit, mākslas skolā, ir lielāka atbildība, taču te nav tik smagi disciplīnas ziņā, kā tas ir pamatskolā, kur bieži nākas rāties. Klases ir lielas, ne jau visus zīmēšana interesē. Daudzi tā arī pasaka, — man to nevajag, un pamēģini viņam iemācīt vismaz tik daudz, lai būtu sekmīgs vērtējums. Disciplīnas jautājums mani ļoti uztrauc. Bet tam, ka strādāju abās skolās, ir arī sava pozitīvā nozīme. Labāk iepazīstu bērnus un redzu, kuram vajadzētu attīstīt mākslinieka dotības.

— Sabiedrībā arī jūs pati esat pazīstama kā māksliniece. Kad atrodas laiks savu ieceru uzlikt uz audekla?

— Tas ir visforšākais, ko es varētu darīt visu laiku. Tomēr ziemā nesanāk. Gaismas ir par maz. Šī ziema vispār briesmīga. Mākslīgajā apgaismojumā mainās krāsas, bet par noskaņojumu pat nerunāšu. Toties vasaras paiet, citīgi gleznojot. Man patīk vienai mierīgi strādāt. Vismīlāk gleznoju puķes. Man ļoti patīk puķuzirņi, saulespuķes, rudzupuķes, lauku zie-

di. Esmu gleznojusi arī rozes, bet tās man liekas pārāk kaprīzas. Veikalos pirktie, dārgie ziedi, bez smaržas mani atstāj vienaldzīgu. Pagājušā vasara bija ļoti piesātināta. Es sadarbojos ar Siera klubu un pildīju tā pasūtījumu — gleznoju ainavas ar govīm un trušiem. Esmu iesaistījies arī kopīgā projektā par bērnu sacerēto pasaku grāmatas izdošanu. Pasakas saistītas ar sieru. Gatavojam darbus arī kādam citam pasākumam — izstādei par govīm.

Vasaras atpūtai ir arī neliels ģimenes namiņš pie Kaučera ezera. Dzīvības un kustības mācību gada laikā apkārt ir tik daudz, ka gribas uzņemt arī kādu vientulības devu. Taču esmu atteikusies no dārziņa. Neko nestādu, neravēju un nelaistu. Mani nepievelk rušīšanās pa zemi. Jūtos atkarīga no dārza, kad jāatstāj gleznošana un jāiet ravēt vai laistīt.

Daudz mīlestības un rūpju veltījam savam ģimenes četrkājainajam luteklim — sunim, kas kopā ar mums pavadīja ilgu mūžu — 19 gadus. Viņa piemiņai iekārtojām kapavietu ar lielu skuju un joprojām skumstam par savu mīluli.

— Kā jūs atklājat savu talantu un kur tapis jūsu pirmais zīmējums?

— Esmu dzimusi un augusi Madonas rajonā. Netālu no Murmastienes ir tāda vieta Šķēles, kur aizritēja mana, brāļa un māsas bērnība. Daudz strādāju, nācās ganīt kolhoza govīs. Man vienmēr līdzī bija burtnīca, kurā zīmēju modes. Varbūt no manis būtu iznākusi arī stiliste.

Rudeņos ogojām Teiču rezervātā, lai nopelnītu apģērbu un apavus skolai. Kad mācījies Varkļānu vidusskolā, zīmēšanas skolotājs mani, sestklasnieci, aizveda uz Rēzeknes mākslas vidusskolu, un kopš tā brīža zināju, ka būšu māksliniece.

Ar dekoratores noformētājas diplomu kabatā man bija piedāvātas divas izveles — uz Preiļiem vai Jelgavas rajonu. Izvēlējos Preiļus, jo te solīja arī dzīvokli. Strādāju kultūras namā par mākslinieci, kas deva lielu darba pieredzi. Nācās daudz gleznot, tika rīkotas lielas balles, kam vajadzēja attiecīgu noformējumu. Pēc meitu piedzimšanas strādāju bērnudārzā, pēc tam desmit gadus Riebiņu vidusskolā. Preiļu 1. pamatskolu par savu darba vietu saucu jau 17 gadus. Draugi, tuvi cilvēki, darbs, ģimene piesaistījuši Preiļiem jau vairāk nekā 30 gadus, pilsētai, uz kuru braucot, domāju, ka palikšu te ne ilgāk par vienu gadu.

Bet par gleznošanu jāpateicas manai draudzenei. Viņa mani gan pierunāja iestāties Mākslas akadēmijā, gan neatlaidās, kamēr nebija uzgleznojusi pirmos darbus pirmajai izstādei. Tas bija 1985. gadā. Pa šiem gadiem tās notikušas vairākkārt. Šogad pamazām top ideja par izstādi kopā ar meitu.

L.Rancāne

Kā neparastajos apstākļos jūtas ziemāji

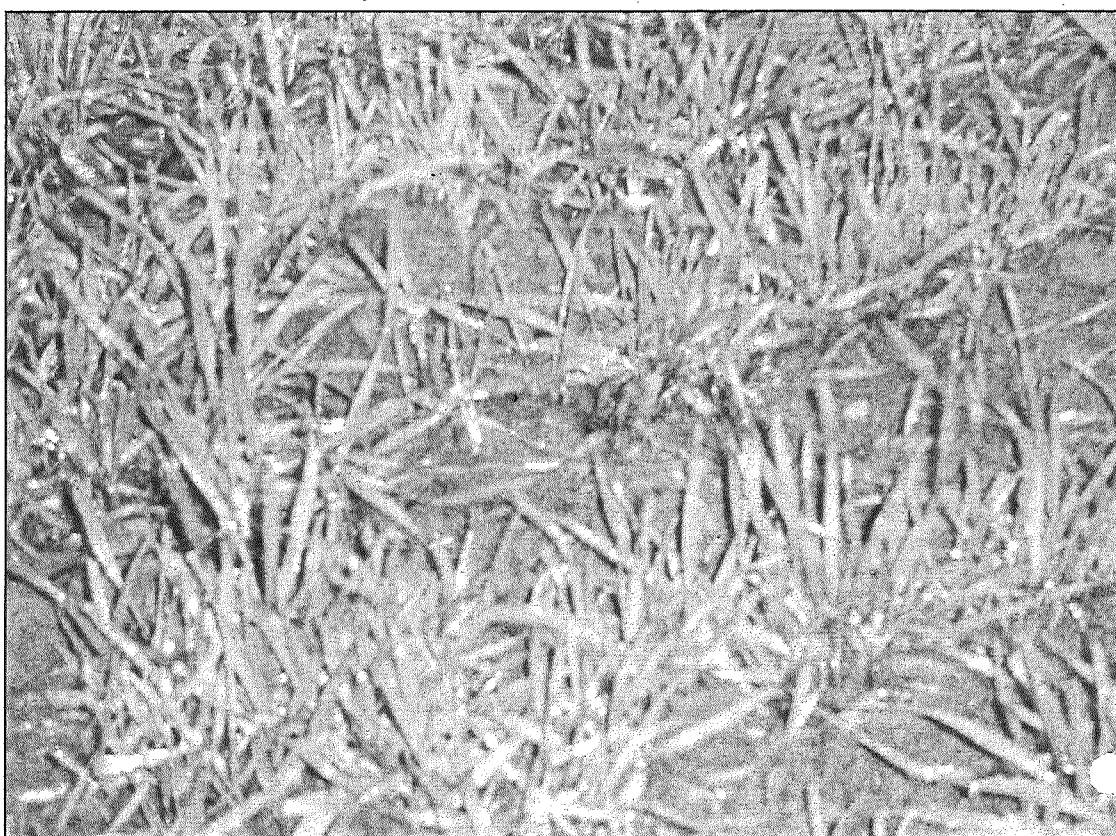
Parasti labi ziemo optimālajos termiņos iesētie ziemāji, bet šoruden labāk jūtas vēlie sējumi. Katru gadu un katrā saimniecībā ziemājiem pastāv atšķirība starp šķirņiem un to audzēšanas tehnoloģijām. Latvijā pēdējā pusgadsimtā šāds silts rudens un ziemas sākums nav novērots.

Valsts augu aizsardzības dienesta (VAAD) speciālisti janvārī veica ziemāju apsekošanu un konstatēja, ka ziemas kvieši, rudzi un lielākā daļa ziemas rapša sējumu ir pārauguši — izveidojies liels blīvs zelmenis, to veicināja ļoti siltie klimatiskie laika apstākļi. Ziemāji pirms ziemošanas nav izgājuši norūdišanās fāzes. Kultūragu veģetācija pamazām turpinās, augi elpo un turpina izmantot uzkrātās barības vielas, kā rezultātā augu salizturība un ziemcietība pasliktinās, sevišķi Rietumeiropas šķirņiem.

Siltais, mitrais rudens un ziema veicina graudzāļu milttrasas, sakņu puviju attīstību un izplatību. Augu lapas inficē brūnā rūsa un plankumainības. Slimību skartie augi ir novājināti, arī tas ievērojami pasliktinās turpmāko augu pārziemošanu. Atsevišķos laukos ziemas rudzi jau sasnējuši pirmā mezgla stadiju.

Vēlais, siltais rudens ietekmē ziemas rapša attīstību un izziemošanu. Ziemas rapsim bīstama ir pāraugšana, kas rada lielāku augu apsalšanas risku. Šajā rudenī atsevišķos laukos ziemas rapsim bija tendence jau rudenī iziet stublāju attīstības fāzi. Jo mazāk augiem gaismas, jo tie vairāk stiepjas uz augšu, un tas pasliktina ziemošanu. Šādos laukos bija pieļautas agrotehniskas kļūdas — palielināta izsējas norma un nezāļainība. Nezāļainos laukos ar normālu augu biežību augiem var sākties stublāju veidošanās stadija. Rudenī pēc salnām nezāles nošalst, bet rapsis turpina augt. Šoruden tas tā nenotika, salnas bija vēl. Augu ziemošanas kvalitāti ietekmēs kailsals un stiprie ziemas salī, kas var pamatīgi izretināt sējumus. Ieguvēji būs tie ziemas rapša audzētāji, kuri rudenī 4-8 lapu stadijā izsmidzināja fungicīdu — augšanas regulatoru. Šie fungicīdi rapsim nostiprina augšanas centru, notur augšanas punktu tuvu augsnei, veicina sakņu sistēmas attīstību, augi veido zemu kompakto rozeti, neļauj rapsim pāraugt, ierobežo sausās fozozās sakņu puves attīstību un izplatību.

Smaģākās un vidēji smaģās augsnes rapsim un graudaugiem var būt liels kaitējums augu sak-

ņu sistēmai, jo daudzviet ir uzkrājis liekais ūdens. Uznākot kailsalam vai strauji pazeminoties temperatūrai, liela daļa ziemojošo kultūragu var aiziet bojā. Uzsniegot sniegam uz nesasalūšas zemes, var sākties augu smakšana

un palielināsies slimību attīstība. Ziemajošo kultūru pašreizējais stāvoklis ir dažāds, atsevišķās vietās diezgan kritisks. Labāks stāvoklis ir vēl sētajos ziemāju laukos, tur augi nav tik stipri sacerojuši. Turpmāko situāciju ziemāju

sējumos ietekmēs meteoroloģiskie laika apstākļi.

A.Trūpa,
Valsts augu aizsardzības dienesta Latgales reģionālās nodaļas vecākā eksperte agronomijā

Labas lopbarības pamats — daudzgadīgās zāles

Latvijas klimatiskajos apstākļos daudzgadīgās zāles tradicionāli ir galvenie lauksaimniecības kultūragi, kas nosaka saimniekošanas ekonomisko efektivitāti.

Zālaugu nozīme

Zālaugu nozīme vērtējama no vairākiem viedokļiem:

✓ pagaidām Latvijā nav neviena cita ekonomiskā izdevīgāka lopbarības kultūragu, kas lielākajā daļā augšņu dotu vairāk barības vielu no hektāra un lielāku proteīna kopievākumu ar zemāko barības pašizmaksu nekā daudzgadīgās zāles;

✓ stabilizē un paaugstina augsnes auglību, jo zālaugu sakņu sistēma ierīdina augsni, atveseļo to no slimību izraisītājiem un bagātina ar saknēs un pēcplaujas atliekās uzkrātajām augu barības vielām;

✓ plāvās un ganībās ilggadīgo zāleņu spēcīgā sakņu sistēma aizsargā augsni no dažāda veida erozijas, kā arī mazina apkārtējās vides piesārņošanas draudus ar ekoloģiski kaitīgiem ražošanas atlikumiem.

Zālaugos — viss lopiem vajadzīgais

Dauzgdīgās zāles dod dažādu lopbarību visa gada garumā. Vasarā tā ir ganību zāle un zaļbarība, ziemā — siens, skābsiens, skābbarība, zāles milti. Zāles

sausna satur praktiski visas zālējājiem nepieciešamās barības vielas. Daudzgadīgo zāļu ražības līmeni un ražas kvalitāti var mērķtiecīgi regulēt vairāk nekā citiem lopbarības kultūragiem.

Kā pierādīts vairākos pētījumos Lietuvā, Igaunijā un arī Somijā, laba zāles lopbarība pilnībā apmierina slaucamo govju ēdināšanas prasības 4000 kilogramu piena izslaukumu sasniegšanai un tikai turpmākajam izslaukumu kāpinājumam nepieciešamas citas lopbarības piedevas. Piemēram, pārtiekot tikai no labas kvalitātes zāles, vasarā bez papildu piebarošanas no govju var iegūt 20 un pat vairāk kilogramus piena dienā.

Noteicošie faktori

Kādi vajadzētu būt zāles ražai augstvērtīgas un ar proteīnu bagātas ziemas lopbarības ieguvei un kā izaudzēt atbilstošu izejmateriālu? Kādi ir noteicošie faktori? Pirmkārt, tās ir zālaugu sugu īpatnības. Vienādā mērojumā fonā tauriņziežu raža ir ar ievērojami augstāku proteīna saturu nekā stiebrzāļu masā. Ziedēšanas sākumā kopproteīna saturs tauriņziešos sasniedz 18 līdz 20%. Turpretī stiebrzāļu ražā bez slāpekļa mēslojumā pat ziedkopu plaukšanas laikā kopproteīna saturs sausnā ir tikai ap 11 līdz 14%, bet ziedēšanas sākumā vairs tikai ap 7 līdz 9%.

Otrkārt, slāpekļa mēslojums. Stiebrzālēm slāpekklis paaugstina gan ražību, gan ievērojami kāpina

proteīna saturu. Ja var iedot lielu slāpekļa mēslojuma normu, tad proteīna saturs stiebrzāļu ražā sasniedz tauriņziežu līmeni.

Treškārt, svarīgs ir zelmeņa novākšanas režīms. Zālaugu raža jānovāc, kad tajā ir uzkrāts maksimālais proteīna daudzums. Taču šis mirklis dažādiem zālaugiem ir atšķirīgs un nesakrīt ar maksimālo sausnas uzkrāšanos.

Lai izaudzētu augstvērtīgu zāles masu ar proteīnu bagātu barības ieguvei, jāsaņem ar augstvērtīgu zelmeņa veidošanu. Laba zālāja zelmenim jābūt biežam, ar labu botānisko sastāvu, bez rupjstiebrainām nezālēm. Vēlams, lai tā sastāvā būtu ap 40 līdz 60% tauriņziežu, bet, ja to nav, tad plājumam jābūt slāpekļa mēslojums ap 70 līdz 100 kilogrami uz hektāru.

□□□

Optimālie pirmā plāvuma novākšanas laiki mūsu valstī izplatītākajām daudzgadīgajām zālēm ir šādi:

plāvas lapsastei — 15. līdz 25. maijs;
plāvas auzenei — 10. līdz 15. jūnijs;
tūmotiņam — 10. līdz 15. jūnijs;
agrīnajam sarkanajam āboliņam — 15. līdz 20. jūnijs;
vēlajam sarkanajam āboliņam — 20. jūnijs līdz 5. augusts.

Orientējošais termiņš otrajam plājumam — pēc 40 līdz 45 dienām, bet trešajam plājumam — pēc 50 līdz 60 dienām.

Izmantota «Lopkopības gadagrāmata»

Izstrādāta bioloģiskās lauksaimniecības uzraudzības un kontroles kārtība

Zemkopības ministrija ir izstrādājusi Ministru kabineta noteikumu projektu «Bioloģiskās lauksaimniecības uzraudzības un kontroles kārtība», ko izsludināja valsts sekretāru sanāksmē, informē Zemkopības ministrijas Preses un sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja vietniece Solveiga Lazovska.

Jaunais Ministru kabineta noteikumu projekts paredz pilnveidot esošo bioloģiskās lauksaimniecības uzraudzības un kontroles kārtību, ieviest regulā noteiktās dalībvalstu izveles, izveidot pārskatu un sankciju sistēmu, pilnveidot konvencionālās sēklas un veģetatīvā pavairošanas materiāla izmantošanas kārtību bioloģiskajā lauksaimniecībā, ieviest kārtību importēšanai no trešajām valstīm, kā arī statistikas datu vākšanas, apkopošanas un Eiropas Komisijas informēšanas kārtību.

Šobrīd Latvijā bioloģiskā lauksaimniecība tiek regulēta saskaņā ar vairākām Eiropas Padomes regulām par bioloģisko lauksaimniecību, kā arī ar Ministru kabineta noteikumiem «Bioloģiskās lauksaimniecības uzraudzības un kontroles kārtība».

Dārza darbi janvāra otrajā pusē

16. janvāris — peļu aizbaidīšanas nolūkos izmētājiem dārzā apkārt koku stumbriem kūdras drupatas vai pelnus, kas piesātināti ar kreolīnu. Dārzu kultūru sēšanu un dēstīšanu plānojiet, ņemot vērā priekšaugus.

17.-18. janvāris — pārbaudiet, kā pārziemo rozes, vai tās nav pārāk blīvi nosegtas un vai uz saknēm nav ūdens.

19.-21. janvāris — iztīriet siltumnīcu, dezinficējiet pret kaitēkļiem un slimībām.

21.-23. janvāris — veiciet stādu ziemas potēšanu. Sagatavojiet kokus dēļiem un zāgmateriāliem.

23.-25. janvāris — sējiet selerijas, pētersīļus, lai agri iegūtu zaļumus.

25.-27. janvāris — siltumnīcā sējiet galviņsalātus. Iepērciet sēklas.

27.-29. janvāris — sagatavojiet leceklim kūdras, malkas pelnus, putnu mēslus, sipolu un ķiploku mizas, skuju miltus, kālija permanganātu.

30.-31. janvāris — apsildāmā siltumnīcā sējiet tomātus dēstiem, kā arī neļķu sēklas, veiciet stādu ziemas potēšanu. Dēstiet zaļumus steidzīgātai audzēšanai. Sagrieziet ābeļu un bumbieru spraudņus pavasara potēšanai, sasieniet kūlīšos, ietiniet ruberoīdā un ierociet sniegā (ja tāds šogad parādīsies).

No «Dārzkopja Mēness kalendāra 2007»

Mājas aprūpes risinājumi pašvaldībās

Kad cilvēka dzīves gaitas iegriežas atvasarā, arī spēki strauji iet mazumā. Labi, ja enerģijas vēl ir pietiekami, lai tiktu galā ar sevis apkopšanu. Taču dažam labam sirmgalvim pat gadiem mitā taciņa līdz malkas grēdai vai akai un citi ikdienišķi darbiņi ir pārāk grūti. Pēdējos gados pašvaldībās sociālie dienesti piedāvā aizvien plašāku pakalpojumu klāstu cilvēkiem, kam vajadzīga palīdzība mājās. Sniedzam ieskatu, kā šo jautājumu risina atsevišķās rajona pašvaldībās.

Aglonā mājas aprūpe viena darbinieka pārziņā

Par to, lai desmit veci un vientuļi iedzīvotāji būtu nodrošināti ar siltu, tīru mājokli, lai viņiem būtu saskare ar apkārtējo pasauli, Aglonas pagastā rūpējas viens aprūpētājs. Pagastā jau pirms vairākiem gadiem strādāta tāda kārtība, ka aprūpētājs ir oficiāli darbā pieņemta persona, kas saņem algu un gādā par iedzīvotājiem, kam vajadzīga palīdzība. Kā informēja Aglonas pagasta sociālās aprūpes dienesta vadītāja **Ārija Perševica**, kuras pārziņā ir viss plašais sociālo jautājumu loks saistībā ar dažādām iedzīvotāju grupām, mājas aprūpētāja darbu reglamentē pagasta padomē apstiprināti saistošie noteikumi. Jau septiņo gadu šos pienākumus veic Anita Novikova.

Kā pašvaldība uzzina par tiem, kam nepieciešama aprūpe? Ārija Perševica stāstīja, ka šie cilvēki vai nu paši izteic šādu lūgumu pagasta padomei, vai arī par viņiem informē tuvākie kaimiņi, radī. Jautājums tiek izskatīts pagasta padomē, bet pēc tam ar aprūpējamo un aprūpētāju tiek noslēgts līgums. Šajā dokumentā noteikts, kāda veida palīdzība tiks sniegta un cik bieži aprūpētājs apmeklēs savu klientu. Visbiežāk nepieciešamie pakalpojumi ir malkas un ūdens ienešana, produktu nopirkšana un piegāde, palīdzība istabas sārtošanā, komunālo maksājumu nokārtošana, medikamentu iegāde. Ziemā, kad pagalmi un mājas celiņš piesnieg, aprūpētājam tie ir jāattīra. Līgumā var paredzēt arī citus veicamos darbus.

Aprūpētājs vajadzības gadījumā nespējot personu pavadīt arī līdz ārstam. Ģimenes ārsta pakalpojumi saņemami arī Aglonā, bet, ja nepieciešami speciālistu izmeklējumi, aprūpētājs brauc līdz uz Preiļiem un pavadīt pie ārstiem. Braukšana notiek gan ar autobusu, gan ar pagasta nodrošinātu transporta līdzekli, ja cilvēka veselības stāvoklis neatļauj pārvietoties sabiedriskajā transportā.

Aprūpētājam pie klienta jāierodas vienu, divas vai trīs reizes nedēļā. Vientuļiem cilvēkiem šie pakalpojumi nav jāapmaksā. Taču arī tiem, kuru pieaugušie bērni dzīvo tālu, nav jāpaliek bez palīdzības, vienīgi bērniem par pakalpojumu jāmaksā pašiem. Noteikta takse – pieci latī mēnesī, ja aprūpētājs ierodas vienu reizi nedēļā, vai desmit latī – par trim reizēm. Šādos gadījumos tiek slēgts trīspusējs līgums starp aprūpētāju, aprūpējamo un viņa apgādātāju. Tomēr, ja pēdējam ir trūcīgas ģimenes statuss, viņu no šīs maksas var atbrīvot.

Iedzīvotāji, kam nepieciešama diennakts aprūpe, tiek nogādāti uz pansionātu.

Kopumā aprūpētājas darbalauks ir liels, arī pagasta teritorija ir plaša. Ārija Perševica stāstīja, ka projekta ietvaros pašvaldība bija ieguvusi valsts subsidētas štata vienības, un līdz ar to aprūpētājam bija norikoto palīdzība. Lai nokļūtu pie aprūpējamajiem cilvēkiem attālās vietās, vasarā viebiežāk

tiek izmantots velosipēds, mācību gada laikā aprūpētāja brauc ar skolēnu pārvadājamo autobusu, bet atpakaļ atgriežas ar maršruta autobusu.

Aprūpētāja darbs regulāri tiek pārbaudīts. Ārija Perševica informēja, ka kontrole notiek, veicot aprūpējamo personu aptauju, aprunājoties ar viņiem, uzklausot ieteikumus, vēlmes.

Pakalpojumu sniedzēju izvēlas pats aprūpējamais

Rudzātu pagastā gadu gaitā izstrādājies tāda sistēma, ka nespējot iedzīvotāji paši izvēlas cilvēkus, kas palīdzēs tikt galā ar ikdienas darbiņiem. Kā informēja pagasta sociālā darbiniece **Ruta Klibiķe**, visbiežāk ir tā, ka šie kontakti vai draudzība veidojas ilgākā laika periodā, ko atliek noformēt kā līgumu. Tomēr, lai kādai personai piešķirtu mājas aprūpi, nepieciešams ģimenes ārsta atzinums, ka slimības vai nespēka dēļ cilvēks nespēj tikt galā ar ikdienas darbiņiem – istabas uzkopšanu, gultas un personīgās veļas izmazgāšanu, produktu iegādi un tamlīdzīgi. Šogad Rudzātu pagastā mājas aprūpes pakalpojumi piešķirti četriem cilvēkiem. Samaksa aprūpētājam ir atkarīga no līgumā paredzētajiem pienākumiem un var svārstīties robežās no 15 līdz pat 30 latiem (pirms nodokļu nomaksas). Augstākā summa ir tikusi maksāta par tādu cilvēku aprūpi, kas piesaistīti gultai. Laiks tiek ieskaitīts darba stāžā. Arī vientuļie cilvēki līdz pat pēdējai mūža stundai var palikt savās mājās, ja vien ir kāds, kas uzņemies viņu kopšanu. Taču daži labprātāk grib doties uz pansionātu. Ruta Klibiķe stāstīja, ka pārsvarā mājas aprūpes kontingentu veido vientuļie cilvēki. Iespēju, kā palīdzēt saviem nespējotajiem vecākiem, tūlām dzīvojošiem bērniem atrisina paši, par palīdzības sniegšanu vienojoties ar kaimiņiem vai radiem. Kad vecāki kļūst pavisam nespējīgi, bērni viņus paņem pie sevis.

Laukos informācija izplatās ātri, ziņas par to, kā aprūpētāji veic savus pienākumus nonāk pagasta padomē, arī sociālā darbiniece regulāri apzina situāciju. Starp aprūpējamajiem un aprūpētājiem ir radušās arī konfliktsituācijas, nācies lauzt līgumus un tos noslēgt ar citiem. Gadās arī tā, ka aprūpētājam liek darīt līgumā neparedzētus darbus, piemēram, no jumta notīrīt sniegu. Vēl piedzīvots, ka aprūpētājam mazgāšanai noliktas ne tikai aprūpējamā, bet arī viņa radnieka drēbes. Protams, sniedzamo pakalpojumu loku var paplašināt vai samazināt, atzīst sociālā darbiniece, bet tiem jābūt paredzētiem līgumā. Savukārt par pakalpojumiem trešajai personai jāvienojas un jāmaksā atsevišķi.

Ruta Klibiķe pārliecinājusies, ka pašreizējā mājas aprūpes sistēma pagastā ir vispiemērotākā. Kā nepieņemama atzīta pirms pāris gadiem izmēģinātā sistēma, kad viens aprūpētājs gādāja par vairākiem nespējotajiem cilvēkiem.

Ja pensija lielāka par 95 latiem, par pakalpojumiem jāmaksā pašiem

Riebiņu novadā veciem, vientuļiem un nespējotajiem iedzīvotājiem tiek piedāvātas vairākas iespējas, lai vecumdienas varētu vadīt cilvēka cienīgos apstākļos. Novada domes sociālā dienesta vadītāja **Sandra Sprindža** stāstīja, ka tiek piedāvāti divi sociālo aprūpes centru pakalpojumi. Tie iedzīvotāji, kuri apmetas sociālajā mājā «Rudenāji», uz turieni pārceļas ar savām

mēbelēm, var gatavot ēdienu paši, bet telpu uzkopšanu, kurināšanu, rūpes par virtuves un labiercību iekārtām, mājas kopējo stāvokli uzņemušies pašvaldības algoti darbinieki. Šis mājas iemītnieki maksā tikai par komunālajiem pakalpojumiem. Sociālā centra «Gailiši» iemītniekiem tiek nodrošināti ne tikai komunālie pakalpojumi, bet arī ēdināšana, par visu kopā jāmaksā 85 procenti no ikmēneša pensijas.

Taču bez uzmanības nepaliek arī tie sirmgalvi, kas vēlas savas vecumdienas vadīt ierastā vidē, savās mājās, kas bieži vien ir paša būvētas, kur audzināti bērni, pagājuši spēka gadi, mājās, ar kurām saistās daudz atmiņu. Sandra Sprindža informēja, ka kopumā 17 novada iedzīvotājiem ir noteikta mājas aprūpe, viņiem ikdienas sadzīvē palīdz 15 aprūpētāji. Šie pakalpojumi tiek apmaksāti no pašvaldības budžeta atkarībā no sniegto pakalpojumu līmeņa. Par pirmo līmeni (apmeklēšana 2 – 3 reizes nedēļā) paredzēta samaksa 17 latu apmērā (pirms nodokļu apmaksas), par otrā līmeņa pakalpojumiem (1 – 2 reizes nedēļā) – 10 latī. Darba laiks tiek ieskaitīts stāžā, aprūpes izdevumi segti no novada budžeta. Taču tā netiek apmaksāta tiem, kuru pensija pārsniedz 95 latus. Tās saņēmējiem aprūpe jāapmaksā pilnībā. Tāpēc šie cilvēki biežāk izvēlas jautājumu par palīdzību risināt individuāli, maksājot par atsevišķiem pakalpojumiem. Kā informēja Sandra Sprindža, smagos gadījumos, kad slimības vai nespēka dēļ cilvēkam vajadzīga specifiska aprūpe, viņš tiek nogādāts Aglonas slimnīcā vai Saleņnieku pansionātā.

Katrs līgums pēc mājas aprūpes tiek rūpīgi izvērtēts. Ir piedzīvoti gadījumi, ka lūgumu apmaksāt mājas aprūpētāja pienākumus lūdz persona, kurai pirms tam aprūpējamais uzdāvinājis meža vai zemes gabalu.

Aprūpētāji visbiežāk dzīvo netālu no sava aizbilstamā. Reizēm ierodas ar velosipēdu, bet sniegtās ziemās gan nereti pa mājas ceļu kupenām nākas brīst. Taču, ja vecais cilvēks jānogādā pie ārsta, vai vajadzīga cita veida palīdzība, izmantojot transporta līdzekli, novada domes dienestiem tiek lūgts ceļu iztīrīt.

Aprūpi var saņemt arī personas, kam ir pieauguši bērni, taču šādos gadījumos mantiniekiem jāsedz šis izmaksas. Riebiņu novadā pašlaik noslēgts viens šāds līgums.

Pašvaldības sociālais dienests kontrolē mājas aprūpes pakalpojumu saņemšanu. Aprūpētāji atskaites par darbu regulāri iesniedz sociālajiem darbiniekiem, bez tam reizi gadā katrs aprūpējamais tiek aptaujāts un uzklausīts individuāli, savus lūgumus

viņi var telefoniski izteikt novada sociālajam dienestam. Gandrīz visiem tagad pieejami mobilo telefonu sakari, tāpēc aprūpētāji reizēm ignojojas, ka nepacietīgākie nevar sagaidīt noteikto apmeklējuma laiku, bet zvana un aicina ierasties drīzāk. Nereti šiem cilvēkiem svarīgi ne tik daudz apdarāmie darbi, cik iespēja kontaktēties, uzzināt jaunumus novadā, isināt savu vientuļību.

Kā informēja Sandra Sprindža, pēdējos gados novadā aprūpējamo skaitam nav tendences nedz pieaugt, nedz samazināties. Runājot par tālāku nākotni, dienesta vadītāja atzina, ka padomā ir mobilās vienības izveidošana, kas atsevišķus pakalpojumus sniegtu ātrāk un kvalitatīvāk, kā arī varētu risināt jautājumu, piemēram, par silta ēdiena piegādi mājās.

Maksa par aprūpi – viens lats par stundu

Līvānu novadā pašlaik ir 30 aprūpējamās personas, kuru aprūpi apmaksā novada dome, taču, kā informēja domes sabiedrisko attiecību speciāliste **Ginta Kraukle**, šis skaits ir mainīgs. Bez tam septiņi iedzīvotāji par mājas aprūpi maksā pašiem vai arī viņu piederīgie. Tiesības saņemt mājas aprūpi ir novadā dzīvojošām (reģistrētām) personām, kuras vecuma, garīga vai fiziska rakstura traucējumu dēļ nevar veikt ikdienas mājas darbus un savu personisko aprūpi, un kurām nav likumīgu apgādnieku, vai arī tie objektīvu apstākļu dēļ nespēj sniegt minētajām personām nepieciešamo palīdzību. Šādu palīdzību var saņemt arī personas, kurām tā nepieciešama īslaicīgi slimības laikā vai atveseļošanās periodā. Tiesības uz mājas aprūpi ir arī novadā dzīvojošiem bērniem invalīdiem vai personām ar garīga vai fiziska rakstura traucējumiem, ja ģimenes locekļi objektīvu iemeslu dēļ viņiem nevar nodrošināt aprūpi.

Novadā darbojas vienpadsmit aprūpētāji. Noteikta samaksa – viens lats par aprūpes stundu. Stundu skaits tiek aprēķināts atkarībā no aprūpējamā veselības stāvokļa un veicamā aprūpes darba apjoma. Ja aprūpējamās personas pensijas apmērs ir zemāks par 85 latiem mēnesī, aprūpi apmaksā pašvaldība, maksājot aprūpētājiem, kas ir pašnodarbinātas personas. Ja pensijas apmērs pārsniedz 85 latus, aprūpējamajiem par pakalpojumiem jāmaksā 50 vai 100 procentu apmērā. Novada domes sociālā nodaļa slēdz līgumu ar Līvānu fonda «Baltā māja» sociālās aprūpes mājās biroju par pakalpojuma sniegšanu.

Sagatavoja L.Rancāne

PAŠVALDĪBĀS

Pelēču pagastā

■ **PABEIGTA PELEČU CIEMA KATLUMĀJAS REKONSTRUKCIJA.** Pelēču ciematā pabeigta katlumājas rekonstrukcijas otrā kārtā – rekonstruēta vecā ogļu novietne, tās vietā izbūvēta jauna malkas un šķeldas novietne un tajā pārvietots šķeldas transportieris. Turpmāk no turienes tiks nodrošināta nepārtraukta šķeldas padeve apkures katlā un kurināmais nesamirks lietū un sniegā, «Novadnieku» informē Vides investīciju fonda projektu vadītāja Jelena Šaldova.

Sākotnēji šos darbus bija ielānāts veikt jau 2004. gadā kopā ar katlumājas rekonstrukcijas pirmo kārtu. Tomēr nepietiekama finansējuma dēļ otrā kārtā bija jāatliek uz vēlāku laiku.

Pelēču ciemā centralizētās siltumapgādes sistēma ar siltumu nodrošina pamatskolu un pašvaldības ēku. Pēc reorganizācijas 90-to gadu sākumā iedzīvotāji un esošie privātu uzņēmumi siltumu iegūst no individuālajām krāsnīm.

Projekta mērķis ir nodrošināt efektīvu kurināmā izmantošanu. Plānots, ka kurināmā patēriņš samazināsies par apmēram vienu ceturto daļu. Arī kurināt būs vieglāk, katlumāja strādās daļēji automatizētā režīmā, jo automatizēta arī šķeldas padeve. Iedzīvotājiem būs arī estētisks ieguvums – jaunā rekonstruētā kurināmā novietne izskatās pievilcīgāka par veco ogļu novietni.

Projekta kopējās izmaksas ir Ls 35 000. Izmantota iespēja saņemt Latvijas vides aizsardzības fonda (LVAF) dāvinājumu Ls 14 000, ietaupot šo summu kāda cita uzlabojoša pasākuma veikšanai. Lai nodrošinātu atlikušo summu, ņemts Ls 21 000 aizdevums no Vides investīciju fonda (VIF).

VIF sadarbība ar Pelēču pašvaldību aizsākusies jau pirms vairākiem gadiem un arī iepriekšējiem veiksmīgās sadarbības projektiem piesaistīti dažādu fondu finansējumi; katlumājas rekonstrukcijas pirmā kārtā tika veikta ar Ls 11 000 ANO attīstības programmas dāvinājumu un Ls 44 000 aizdevumu no VIF, savukārt 2005. gadā ar LVAF dāvinājumu Ls 15 000 un Ls 29 000 aizdevumu no VIF izveidots jauns artēziskais urbums un uzstādītas atdzelošanas iekārtas.

Vārkavas pagastā

■ **REMONTIEM VAJADZĒS DAUDZ NAUDAS.** Pašvaldības deputāti iecerējuši šogad veikt remontus kultūras nama ēkā, kur uzlabojumi jau sen bija vajadzīgi. Remondarbiem vajadzēs daudz naudas, jo plānots arī remonts pagastmājā. Tas dos iespējas uzlabot darba apstākļus pagasta padomes speciālistiem.

■ **PIEŠĶIRS LĪDZEKĻUS SKOLAI.** Kā informē pagasta padomes priekšsēdētājs Artūrs Štagars, viena no pašvaldības deputātu galvenajām rūpēm ir mācību apstākļu uzlabošana Vārkavas pamatskolas audzēkņiem. Pagājušajā gadā bija rasta iespēja skolēnu apmācībai iegādāties piecus jaunus datorus. Arī šī gada budžetā būs ielānāti līdzekļi skolas vajadzībām.

■ **PAŠVALDĪBAS BUDŽETU GRIBĒTU DIVERĒIZ LIELĀKU.** Lai īstenotu visas ieceres, būtu nepieciešams vismaz divas reizes lielāks budžets, nekā tas gaidāms šogad, uzskata pašvaldības vadītājs. Lai gan padomes sēde, kurā tiks apstiprināts finansējums 2007. gadam, gaidāma tikai mēneša beigās, deputāti kopā ar iestāžu (Vārkavas pamatskola, kultūras nams) vadītājiem, komunālās saimniecības speciālistiem un sociālās sfēras darbiniekiem plāno gaidāmos ieņēmumus un izdevumus. Pašvaldība joprojām saņem dotāciju no pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda.

Sutru pagastā

■ **SAGATAVOTS PROJEKTS ATDZELZOŠANAS STACIJAS BŪVEI.** Sutru pagasta padome sagatavojusi un iesniegusi Latvijas vides aizsardzības fondam projektu «Atdzelzošanas stacijas izbūve Sutru pagasta Sutru ciemā». Kā informēja padomes priekšsēdētāja Valija Ruisa, projekta realizācijas rezultātā uzlabosies iedzīvotājiem piegādātā ūdens kvalitāte.

Par patērētāju tiesību aizsardzību

Kuram gan no mums nav gadījusies situācija, ka iegādātā sen kārotā lieta ir izrādījusies ar ražotāja vai mazumtirgotāja radītiem defektiem? Kā rīkoties situācijā, ja produkta kvalitāte tās jaunajiem īpašniekiem sagādā vilšanās? Vai patērētāju tiesības Latvijā tiek aizsargātas?

Latvijā patērētāju tiesību aizsardzību regulē virkne normatīvo aktu, no kuriem būtiskākais ir «Patērētāju tiesību aizsardzības likums» un «Preču un pakalpojumu drošuma likums». Patērētājs ir tiesīgs iesniegt prasību par preces vai pakalpojuma neatbilstību līguma noteikumiem divu gadu laikā no preces iegādes brīža, bet, ja ražotājs, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs ir devis garantiju, tad visā atlikušajā garantijas termiņa laikā.

Uz prasījumu ražotājam, pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam trīs darbadienu laikā jāsniedz atbilde un prasība jāizpilda septiņu darbadienu laikā (ja nav nepieciešama ekspertīze).

Ja ražotājs, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs nepiekrīt izpildīt jūsu mutiski izteiktu prasījumu attiecībā uz preces vai pakalpojuma neatbilstību līguma noteikumiem, prasījums jāiesniedz rakstiski, tajā norādot:

- ✓ savu vārdu, uzvārdu, dzīvesvietu vai uzturēšanās vietas adresi;
- ✓ pieteikuma iesniegšanas datumu un vietu;
- ✓ prasījuma adresātu (ražotāja, pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja) vārdu, uzvārdu (juridiskai personai nosaukumu);
- ✓ konstatēto preces vai pakalpojuma neatbilstību līguma noteikumiem;
- ✓ preces, kuras jūs atdoat atpakaļ pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam;

✓ ražotājam, pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam izvirzīto prasību;

✓ prasības iesniedzēja parakstu;

✓ pievienotos dokumentus vai dokumentu kopijas.

Prasījuma pieteikumam noteikti jāpievieno darījumu apliecināšana dokumenta (kases, čeka) kopija. Dokumentu oriģināli jā saglabā un ir nododami pārdevēja, pakalpojuma sniedzēja rīcībā, tikai atceļot līgumu un saņemot samaksāto naudas summu par nekvalitatīvo preci vai izgatavoto lietu.

Ja nopirkta prece neatbilst līguma noteikumiem, jūs varat izvirzīt pārdevējam vienu no šādām prasībām atkarībā no laika perioda, kāds pagājis kopš preces iegādes laika:

- ✓ samazināt preces cenu;
- ✓ bez atlīdzības novērst preces neatbilstību līguma noteikumiem vai atlīdzināt jums preces neatbilstības novēršanas izdevumus;

✓ apmainīt preci pret līguma noteikumiem atbilstošu tādu pašu vai līdzvērtīgu preci;

✓ atcelt pirkuma līgumu un atmaksāt jums par preci samaksāto naudas summu.

Prasības atteikuma gadījumā persona var vērsties Patērētāju tiesību aizsardzības centrā, kas nodarbojas ar patērētāju iesniegumu izskatīšanu, kā arī sniedz bezmaksas skaidrojumus patērētāju tiesību aizsardzības likumdošanas un tiesību realizēšanas procedūru jautājumos, kā arī konsultācijas preču (apavu, elektropreču) kvalitātes jomā.

Patērētāju aizsardzības centra adrese: Kr.Valdemāra iela 157, Rīga LV – 1013. Pieņemšanas laiki: pirmdien, trešdien, piektdien no pulksten 9.00 līdz 12.30, otrdien, ceturtdien – no pulksten 13.00 līdz 16.30. Tālrunis 7212688.

Sagatavoja L.Rancāne

Valstij būs iespēja sekmīgi pabeigt zemes reformu un bijušajiem zemes īpašniekiem atjaunot īpašuma tiesības

Grozot likumu «Par valsts un pašvaldību īpašuma tiesībām un to nostiprināšanu zemesgrāmatās», tiks nodrošināta zemes reformas pabeigšana valstī, bijušajiem zemes īpašniekiem vai viņu mantiniekiem atjaunot īpašuma tiesības, «Novadnieku informē reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministra preses sekretāre Dace Kārklīņa.

Valdības 8. janvārī Satversmes 81. panta kārtībā pieņemtie likuma grozījumi paredz, ka valstij piekrit tā lauku apvidus zeme, kas zemes reformas laikā piešķirta pastāvīgā lietošanā pašvaldībām un saskaņā ar spēkā esošu vietējās pašvaldības teritorijas plānojumu netiek izmantota un nav izmantojama valsts pārvaldes funkciju veikšanai.

Valdības lēmums publicēts oficiālajā laikrakstā «Latvijas Vēstnesis».

Valstij piekritīto zemi Ministru kabineta noteiktajā kārtībā noteiks un ar pašvaldībām saskaņos Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu

ministrija (RAPLM). Ministrijai arī uzticēts noteikt zemi, kas pašvaldībām nepieciešama valsts pārvaldes funkciju veikšanai.

Valsts sev piekritīto zemi saskaņā ar likuma normām izmantos zemes reformas pabeigšanai, tai skaitā, kompensācijām par saimnieciskās darbības ierobežojumiem, kā arī bijušo zemes īpašnieku vai viņu mantinieku pieprasījumu apmierināšanai. Patlaban valstij šiem mērķiem nav pietiekami daudz brīvas zemes. Turklāt pašvaldības, kurām ir pastāvīgā lietošanā piešķirta zeme, nereti mēdz noraidīt bijušo zemes īpašnieku vai viņu mantinieku lūgumus atjaunot īpašuma tiesības, pamatojot to ar brīvu zemju trūkumu.

Pašvaldības pretēji likumā noteiktajam zemes reformas mērķim sev pastāvīgā lietošanā ir piešķirušas lielas zemes platības, to motivējot ar zemes nepieciešamību pašvaldības funkciju veikšanai, lai gan faktiski uz lietošanā piešķirtās zemes pašvaldību funkcijas netiek veiktas. RAPLM konstatējusi, ka atsevišķos gadījumos pašvaldības sev pastāvīgā lie-

tošanā piešķirto zemi vai nu ieraksta zemesgrāmatā un vēlāk pārdod, vai arī lēmušas par piešķiršanu pastāvīgā lietošanā atceļ, zemi piešķirot pastāvīgā lietošanā citām personām, kas to privatizē par kadastrālo vērtību.

Pašvaldībām pastāvīgā lietošanā piešķirta arī meža un lauksaimniecības zeme, neskatoties uz to, ka pašvaldību funkcijās neietilpst ar lauksaimniecību vai mežsaimniecību saistītas darbības. Saskaņā ar Valsts zemes dienesta informāciju visā Latvijā pašvaldībām pastāvīgā lietošanā ir 171 736,88 hektāri zemes, tai skaitā 56 647,23 hektāri lauksaimniecības zemes un 23 048,73 hektāri meža zemes.

Piemēram, Riebiņu novada pašvaldībai pastāvīgā lietošanā piešķirti ir 3317,34 hektāri zemes, tajā skaitā 917,03 hektāri lauksaimniecības zemes un 704,97 hektāri meža zemes, Brocēnu novada pašvaldībai lietošanā piešķirti 2182,42 hektāri zemes, tajā skaitā 1071,48 hektāri lauksaimniecības zemes un 452,12 hektāri meža zemes, Zilākalna pagasta pašvaldībai

lietošanā ir 1702,7 hektāri zemes, tajā skaitā 414,72 hektāri meža zemes.

Likuma «Par valsts un pašvaldību īpašuma tiesībām un to nostiprināšanu zemesgrāmatās» grozījumi tika izstrādāti, lai sekmīgi pabeigtu zemes reformu valstī.

Atbilstoši Teritorijas plānošanas likumam, precizēts tiesiskais pamatojums zemes piekritībai pašvaldībai un tās ierakstīšana zemesgrāmatā uz pašvaldības vārda. Zemes gabalu nepieciešamības pamatojums un to platības jā saskaņo ar Finanšu ministriju un RAPLM.

Tāpat likuma grozījumi nosaka, ka zeme, uz kuru, sākot ar 2006. gada 1. septembri, saskaņā ar Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likumu izbeidzās fizisko un juridisko personu zemes lietošanas tiesības, piekrit tai pašvaldībai, kuras administratīvajā teritorijā atrodas attiecīgais zemes gabals. Pašvaldībām līdz ar to būs tiesisks pamats slēgt zemes nomas līgumus par lietošanā bijušo zemi.

2007. gads solās būt vissiltākais gads vēsturē

Atdzimstošais El Ninjo un nemitīgi pieaugošais siltumnīcas efektu radošo gāzu daudzums, iespējams, padarīs 2007. gadu par viskarstāko visā klimata reģistrēšanas vēsturē, teikts britu zinātnieku izplatītajā paziņojumā.

Lielbritānijas meteoroloģijas birojs paziņoja – pastāv 60 procentu iespēja, ka 2007. gads pāršniēs 1998. gadā pieredzēto karstuma rekordu. Meteoroloģi prognozē, ka pasaules virsmas temperatūra varētu par 0,54 grādiem pēc Celsija pārsniegt vidējo gaisa temperatūru.

«Šī jaunā informācija demonstrē vēl vienu brīdinājumu par to, ka visā pasaulē notiek klimatiskās izmaiņas,» teikts biroja izplatītajā paziņojumā. Meteoroloģijas biroja veikto prognožu pamatā ir dabas fenomēns El Ninjo, kas cikliski sasilda Klusā okeāna ūdeni. Šī parādība notiek neregulāri, bet, kad tiek konstatēta – izraisa temperatūras paaugstināšanos visur pasaulē. Pēdējo reizi El Ninjo tika pieredzēts 2002. gadā.

Lai arī šogad El Ninjo iedarbība nebūs tik spēcīga kā 1997. un 1998. gadā, tā tomēr kombinācijā ar cilvēka radīto kaitējumu videi varētu novest pie jaunas vidējās gaisa temperatūras rekorda sasniegšanas. «Ņemot vērā sasīšanu siltumnīcas efektu radošo gāzu dēļ, pat neliels sasīšanas notikums ir pietiekams, lai temperatūra pārsniegtu līdzšinējo maksimumu,» telekanālam Fox pavēstīja Austrumārijā universitātes klimata izpētes centra direktors Fils Dzonss.

Nekontrolētas klimata izmaiņas jau pēc nepilna gadsimta var pārveidot ekosistēmu, padarīt par bēgļiem simtiem miljonu cilvēku un radīt milzīgus zaudējumus pasaules tautsaimniecībai.

Divējas prognozes

Zeme savā pastāvēšanas laikā ne reizi vien ir piedzīvojusi globālu sasīšanu un atdzišanu, kas padarījis to gan neciešami karstu, gan līdzīgu milzīgai sniega pikai. Krievijas Zinātņu akadēmijas (ZA) Pulkovas observatorijas speciālisti prognozējuši, ka ap 2012.-2015. gadu, mainoties Saules starojumam, Zemes klimats kļūs vēsāks un ap gadsimta vidū iestāsies nopietna aukstuma periods. Tas varētu ilgt aptuveni 60 gadu. Pēc tam klimats atkal pakāpeniski kļūst siltāks.

Tomēr lielākā daļa pētnieku ir pretējās domās. Žurnālā «Geophysical Research Letters» amerikāņu zinātnieki raksta – ja siltumnīcas efektu izraisošo gāzu izplūde turpināsies līdzšinējā līmenī, Ziemeļu Ledus okeāna un Ziemeļpola ledus var sarukt, bet vasaras mēnešos pilnīgi izzust jau līdz 2040. gadam. Savukārt Eberhards Fārbahs, kas piedalās Eiropas vides un klimata pētniecības programmā, dod nedaudz papild-laika – ja situācija attīstīsies saskaņā ar fiziķu prognozēm, ledus lauki, kas okeānu klāj arī vasarā, pilnīgi izzudīs līdz 2080. gadam. Sekas šim kušanas procesam paredz postošas.

Daba uz apsūdzēto sola

Kad zemestrīces radītais cunami vēlās pāri Indijas okeānam, Krievijas ZA Zemes fizikas institūta direktora vietnieks Aleksandrs Ponomarjovs paziņoja, ka viens no tektonisko kataklizmu cēloņiem varētu būt saistīts ar izmaiņām Zemes griešanās ātrumā. Tā kā lūzums Zemes garozā sasniedza vismaz 600 kilometru, tik spēcīgs cunami ietekmē pat Zemes ass stāvokli.

Tam piekrist arī Itālijas Ģeofizikas institūta direktors Enčo Bošs – ja notiek tik katastrofiskas parādības, to pamatā ir ievērojama masu pārvietošanās Zemes dzīlēs. Tas nenovēršami rada izmaiņas planētas virsmā un tās ass nobīdē, kad Zemes virsmu satricina spēcīgi grūdieni, kuru stiprums sasniedz 8 balles pēc Rihtera skalas. Šāda parādība pēdējā gadsimtā novērota 11 reizi.

Otrs, kam uzvelt vainu par negaidītiem sausuma periodiem vai, gluži otrādi, nemitīgām lietavām, ir «El Ninjo» (spāniski – puika) jeb strauja ekvatoriālo ūdeņu sasīšana Klusajā okeānā. Parasti šī parādība savu kulmināciju sasniedz ap Ziemassvētkiem. Tieši tāpēc tā nodēvēta par puiku – šādi godājot piedzimušo Jēzu Kristu.

Zinātnieki pagaidām spēj vieniģi izskaidrot «El Ninjo» sekas, bet turpina strīdēties par to, kas tad īsti izraisa ekvatoriālo ūdeņu sasīšanu. Daļa pētnieku ir pārliecināti, ka daba pati producē indes, kuras bendē atmosfēru, piemēram, mežu ugunsgrēkos vai vulkāna izvirdumos. Viņi uzskata, ka klimata izmaiņas nav cilvēka kontrolē un labākā metode, kā ar tām cīnīties, ir veicināt ekonomikas izaugsmi, lai valstīm pietiktu līdzekļu, ko varētu izmantot adaptīvajai jaunajos apstākļos.

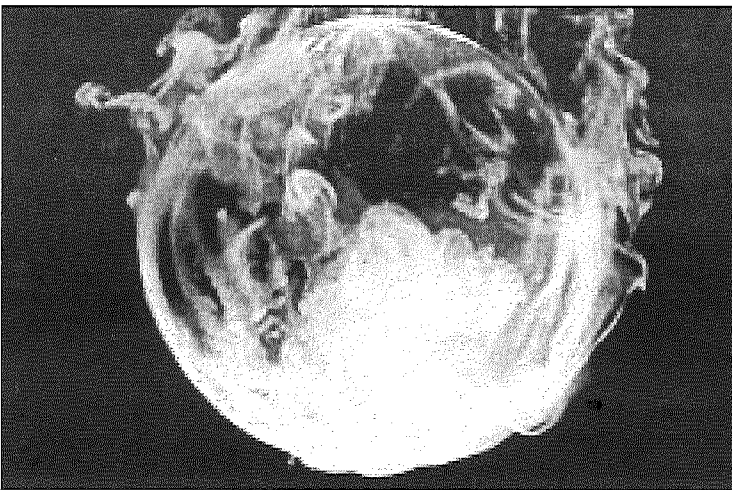
Ari cilvēks zāģē to zaru...

Tomēr lielākais vairums klimata pētnieku uzskata, ka cēlonis zemeslodes atmosfēras temperatūras pieaugumam ir cilvēku radīts piesārņojums. Japāņu zinātnieki demonstrēja miljons gadu senu ledus gabalu, kas iegūts trīs kilometru dziļā urbumā pie Dienvidpola. Pētīt tajā sasalušo gaisu, viņi atklājuši, ka ogļskābās gāzes un metāna līmenis mūsdienās ir daudz augstāks nekā jebkad pēdējo 650 000 gadu laikā.

«Ir stingri pierādījumi tam, ka globālo sasīšanu pēdējos piecdesmit gados izraisījusi galvenokārt cilvēku darbība, it īpaši – palielinot siltumnīcefekta gāzu emisijas,» norāda Eiropas Vides aģentūra.

Cepeškrāsns draudi ekonomikai

Pasaules dabas fonds secinājis, ka līdz ar ledāju kušanu un ter-

FAKTI

■ Gandrīz divas trešdaļas katastrofālu notikumu kopš 1980. gada ir tieši saistīti ar plūdiem, vētrām, sausuma un karstuma periodiem.

■ Kopš 90. gadiem katastrofāli laika apstākļi pasaulē ik gadu novērojami divreiz biežāk, salīdzinot ar iepriekšējo desmitgadi, un 20 gadu laikā dubultojuši zaudējumu apmērus, kuri tagad jau sasniedz 11 miljardus ASV dolāru gadā.

■ Klimata izmaiņas pēdējās trijās desmitgadēs dažādās Eiropas daļās, ieskaitot kalnu rajonus, ir izraisījušas augu sugu populāciju samazināšanos. Ledāji atkāpjas astoņos no deviņiem Eiropas ledāju reģioniem, un to kušana ir straujākā pēdējo 5000 gadu laikā. Ūdens līmenis jūrās ceļas par 0,8-3,0 mm gadā.

misko izplešanos daudzas blīvi apdzīvotas piekrastes teritorijas kļūs dzīvošanai nepiemērotas un iedzīvotāji dosies bēgļu gaitās. Jau līdz 2010. gadam jūras līmenis varētu celties aptuveni par pusmetru. Indiju, Ķīnu un Nepālu vispirms apņems pamatīgi plūdi, pēc tam iestāsies ilgs sausums. Straujā ledāju izkušana Himalaju kalnos var novest pie tā, ka tuvākajās desmitgadēs Āzijā pietrūks ūdens, izraisot badu un rūpniecības pagrimumu. Eksperti zina teikt, ka ledāji, kas regulē ūdens piegādi Gangai, Indai, Bramaputrai, Mekongai, Salvinai, Jandzi un Dzeltenajai upei, jau tagad atkāpjas par 10-15 metriem gadā. Tas nozīmē, ka pēc pāris desmitiem gadu sāks pietrūkt ūdens upēs, no kurām atkarīga simtiem miljonu cilvēku izdzīvošana. Arī kādreiz ceturtais lielākais ezers Āfrikā – Čadas ezers – pēdējo 38 gadu laikā samazinājies par 95 procentiem.

Pasaules banka brīdina – ja netiks veikti radikāli pasākumi, globālās sasīšanas dēļ pasaules kopprodukts var samazināties par 20 procentiem.

Flora un fauna jau pielāgojas

Klimata izmaiņu dēļ pasaulē varētu izmirt līdz pat 72 procentiem putnu sugu un jau 2050. gadā fauna kļūs par vairākiem simtiem tūkstošu sugu nabadzīgāka, liecina Pasaules dabas fonda pētījums. Visbūtiskāk globālā sasīšana un putnu sugu izkušana nākotnē skartu Āzijas un Eiropas valstis, tajā skaitā arī Latviju. Taču iespējams, ka notiks sugai neraksturīgas ģenētiskas izmaiņas, pielāgojoties jaunajiem apstākļiem.

«Notiekošais ir satraucošs, jo ir jāreķinās ar stihiju izraisīto ietekmi uz daudzām tautsaimniecības nozarēm,» uzskata botāniķis dendrologs, Nacionālā botāniskā dārza direktors Andrejs Svilāns. «Klimatam kļūstot siltākam, mainīsies mežu sastāvs. Acīgāks

vērotājs to var pamanīt jau tagad – skuju koku mežos pie Rīgas un Daugavpils apkaimē ir saudzis daudz lapu koku. Ja klimats kļūs siltāks, tad tas atmodinās svešzemju sugu augus, kuri līdz šim nespēja ieaukt Latvijas klimatiskajos apstākļos. Tad mums būs visas iespējas piedzīvot šeit ievazātajiem latvāņiem līdzīgu iebrukumu.» Dendrologs zina teikt, ka pēdējos gados veļajos parkos vērojama vairāku citzemju augu sugu veiksmīga pašizsēšanās, piemēram, Eiropas balteglei, parastajam skābardim.

Latvijas Universitātes Bioloģijas fakultātes asociētais profesors Voldemārs Spuņģis nākotnes ainu papildina ar Viduseiropas zirnekli, kurš pirms diviem gadiem manīts Liepājas rajonā, un prognozē tā tālāku virzīšanos uz ziemeļiem. Savukārt britu zinātnieki brīdina, ka globālās sasīšanas dēļ Eiropu varētu sasniegt jaunas infekcijas slimības, kuras izraisa siltajos ūdeņos mītošas baktērijas. Piemēram, «Vibrio vulnificus» Baltijas jūrā jau parādījusies, izraisot cilvēkiem bīstamu slimību. Vairāki sasīšanas gadījumi konstatēti Vācijā un Dānijā. Slimība nonāvē 40-50 procentus inficēto.

Uzsīšanas mazie labumi

Toties Eiropas vidus un ziemeļu daļā ierobežota temperatūras paaugstināšanās varētu labvēlīgi ietekmēt lauksaimniecību. Vidējais augu, tajā skaitā graudaugu, veģetācijas periods no 1962. līdz 1995. gadam jau pagarinājies par 10 dienām, un ir paredzams arī turpmākais tā pieaugums, norāda Eiropas Vides aģentūra.

Savukārt Krievijas zinātnieks Juris Izraels aprēķinājis, ka pasaules sasīšana nepārsniegšot +5 grādus. Tas neesot tik briesmīgi, lai ierobežotu siltumnīcas efekta gāzes – garu kļūšot vasaras, ražu dos Kanādas un Krievijas ziemeļu un tundru reģioni.

Tomēr arvien biežākie sausu-

ma periodi var samazināt ražu. Vai ietekme būs pozitīva, lielā mērā atkarīgs no lauksaimniecības iespējām piemēroties klimata izmaiņām.

Sāk klimata regulēšanu

Pirmais solis klimata izmaiņu aizkavēšanā bija valdību pieņemtais Kioto protokols – starptautiska vienošanās, kurā paredzēts, ka rūpnieciski attīstītās valstis līdz 2012. gadam samazinās sešu galveno siltumnīcas efekta izraisītāju gāzu rašanos par 5 procentiem, salīdzinot ar 1990. gadu. Vienošanās stājās spēkā 2005. gada 16. februārī. Dīemžēl pasaules lielākais piesārņotājs – ASV – Kioto protokolu nav parakstījis, uzskatot, ka tas var sagraut valsts ekonomiku. Arī jaunattīstības valstis paužus tādas pašas bažas.

Toties Ķīna, kas ir pasaulē otra lielākā siltumnīcas efekta izraisītāju gāzu ražotāja ar strauji augošu ekonomiku, no savas puses piekritusi protokola pārskatīšanai 2008. gadā.

Veiksmīgi realizētas globālās vides politikas rezultātus varēs novērot tikai pēc 50-100 gadiem. Tikmēr jāvēlta visas pūles, lai uzlabotu tehnoloģijas enerģētiskā, transportā, rūpniecībā, kā arī jānosargā meži, kas absorbē kaitīgos savienojumus, tostarp ogļskābo gāzi, bet izdala skābekli. Tropiskajiem lietusmežiem Amazones baseinā Dienvidamerikā, Kongo teritorijā Āfrikā, Dienvidaustrumāzijā ir liela nozīme klimata veidošanā visu šo kontinentu robežās. Tas pats attiecas arī uz ziemeļu puslodes mērenās joslas mežiem Sibīrijā un Ziemeļamerikā. Vairākas vides aizsardzības organizācijas ir satraukušas par Sibīrijas mežu izciršanu, bet pērn Kongo valdība paglāba Gualogo mežu no izciršanas.

Eiropas Vides aģentūras izpildītore Žaklīna Makgleida gandarīta atzist, ka iepriekšējie ES tiesību akti attiecībā uz vidi ir bijuši efektīvi: «Mēs esam attīrījuši ūdeni un gaisu, pakāpeniski likvidējuši dažas no vielām, kas samazina ozona slāni, un esam dubultojuši atkritumu pārstrādes apjomu. Mums ir automašīnas, kas rada mazāku piesārņojumu.»

Tagad vides projekti tiek turpināti, lai izmainītu iedzīvotāju patēriņa modeli. No 1990. līdz 2000. gadam tika apbūvēti vairāk nekā 800 000 hektāri Eiropas zemes – šī teritorija ir trīs reizes lielāka par Luksemburgu. Ja tāda tendence turpināsies, tad platības, ko aizņem pilsētas, viena gadsimta laikā dubultosies. Procesa ierobežošana ir ļoti būtiska.

«Eurobarometer» aptaujas rāda, ka vairāk nekā 70 procenti eiropiešu uzskata, ka pakāpeniski jāpārorientējas no darbaspēka un investīciju nodokļiem uz piesārņojuma radīšanas, neefektīvas materiālu un zemes izmantošanas nodokļiem. Jāreformē arī veids, kā tiek piešķirtas subsīdijas transportam, dzīvokļu celtniecībai, enerģētiskai un lauksaimniecībai – ir vajadzīgas investīcijas, kas veicina ilgtspējīgu praksi un efektīvas tehnoloģijas.

(Avots: Pasaules dabas fonds un Eiropas Vides aģentūra)

«Novadnieka» radošais kolektīvs prezentē uzņēmuma desmit gadu darbu

● Rakstīt asāk, visiem kopā strādāt brašāk, — laikraksta «Novadnieks» radošajam kolektīvam vēlēja apsveicēji.

Rajona laikraksta «Novadnieks» veidotājiem par tradīciju kļuvis pēc katra lielāka darba cēliena atskatīties uz noieto posmu un padarītajiem darbiem, apkopot rezultātus un atvilkt elpu pirms nākošajiem uzdevumiem. Un tā, pagājušās nedēļas nogalē SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA» aicināja ciemos ilgādjūsmīgas sadarbības partnerus, reklamdevējus, lasītāju pārstāvjus, lai atzīmētu uzņēmuma darbības desmit gadu jubileju. Vienlaikus notika arī redakcijas kopīgi ar reklamdevējiem sagatavotā 2007. gada kalendāra atvēršanas svētki.

Desmit gadu darbības prezentāciju bija sagatavojusi uzņēmuma direktore, laikraksta «Novadnieks» redaktore Tamāra Elste. Šajā laika posmā uzbūvēta jaunā redakcija ēka, ikdienas darbā ienākušas jaunas tehnoloģijas un transporta līdzekļi, īstenoti

vairāki projekti plašākai sadarbībai ar lasītājiem. Cēlusies žurnālistu kvalifikācija, kas regulāri tiek paaugstināta valsts mērogaursos, semināros, pieredzes braucienos. Bet nemainīgs palicis viens – radošās komandas attieksme pret savu veicamo darbu, ko var raksturot vienā vārdā – **atbildība**. Bija patīkami saņemt apsveikumus un dzirdēt laba vēlējumus no pašvaldību, iestāžu un uzņēmumu pārstāvjiem, novērtējot žurnālistu radošo darbu un visas redakcijas saimes kopīgo ieguldījumu 21. gadsimtam atbilstoša masu informācijas līdzekļa veidošanā un izdošanā.

«Būt nomodā par godaprātu lielās un mazās lietās! Ar savu drosmi, godīgumu un lepnumu arī turpmāk veidot lasītāju atieksmi un domāšanu.» «Gadi aizjopro, bet jūs rakstītais arvien nes patiesu prieku. Darbs darītāju uztur jaunu!» «...avīzi lasa

● Vienas no rajonā lielākajām pašvaldībām – Preiļu novada domes pārstāvji Maija Paegle (no labās), Vladimirs Ivanovs un Aldis Adamovičs, sveicot rajona avīzes veidotājus, atzina, ka arī objektīva kritika ir noderīga, kas liek paraudzīties uz notiekošo ar dziļāku skatījumu. Foto: A.Stepanovs

ne tikai rajonā, bet arī ārpus tā robežām. Avīzīte iegulst somās braucējiem līdzī uz Īriju, Angliju un citām valstīm.» «Patīkami, ka laikraksts atspoguļo visas dzīves jomas, to ir interesanti lasīt dažādu profesiju pārstāvjiem. Sveiciens «Novadniekam» skaistajā jubilejā!» «Pateicami arī par kritiku, jo tā mudina mūs pievērst uzmanību tām lietām, ko varbūt neesam ievērojuši, bet kas ir būtiskas iedzīvotājiem.» — ar šādiem un līdzīgiem vēlējumiem «Novadnieka» saimi sveica ciemiņi.

Gandarījumu radīja atziņa, ka kopumā laikraksta veidotāju darbs ir novērtēts, ka grūti iedomāties ikdienu bez jaunākās informācijas par rajonā notiekošo. To, ko nozīmē rajona laikraksts, mēs labi sapratām tajās dienās, kad pasta piegādes traucējumu dēļ šī gada pirmos «Novadnieka»

numurus saņēmām novēloti, atzina iestāžu un pagastu vadītāji.

Arī laikraksta veidotāji pateicās ciemiņiem, — gan par apsveikumiem šajā svētku reizē, gan par līdzdalību publikāciju gatavošanā, gan par augstajām prasībām laikrakstam, kas liek pārvērtēt savu darbu un izvirzīt arvien jaunus mērķus. Pateicības vārdi skanēja arī uzticamajiem reklamdevējiem, kas gan iepriekšējos gados, gan arī šogad finansiāli atbalstījuši kalendāra iznākšanu, — Valsts ieņēmumu dienesta Latgales reģionālajai iestādei, Hipotēku bankai, SEB Unibankai, «Baltic Trust Bank», uzņēmumiem «Mana aptieka», «Tapro», «Resurss Plus», «Saltupe», Preiļu rajona padomei, Līvānu novada domei, SIA «Agrofirma «Turība»».

Rajona sporta skolas audzēkņu labākie rezultāti pērn

Rajona sporta skolā apkopoti rezultāti par audzēkņu gūtajiem rezultātiem valsts mēroga sacensībās. Rezultātu apkopojums iesniegts Izglītības un zinātnes ministrijas sporta pārvaldei.

Kā tad ir klājies Preiļu rajona bērniem un jauniešiem, kas mācās sporta skolā?

TENISA NODAĻA

Latvijas komandu čempionāta otrajā līgā iegūta otrā vieta. Komandā cīnījās Ervīns Žikars, Ivars Nikolajevs, Oļegs Burjakovs. Latvijas individuālajā čempionātā dubultspēlēs pirmo vietu ieguva Vladislavs Agurjanovs. Jauniešiem pirmo vietu ieguva arī Latvijas jaunatnes čempionāta «A» grupā.

Latvijas junioru izlases sastāvā spēlēja Vladislavs Agurjanovs, Latvijas jaunatnes izlases sastāvā: Viktorija Zabalūjeva, Alina Isajeva, Emīls Lutinskis, Juris Ribinickis. Treneris ir Anatolijs Isajevs.

BASKETBOLA NODAĻA

Latvijas Jaunatnes basketbola ligas 3. divīzijā zēniem «A» grupā iegūta ceturta vieta. Tādā pat vietā ierindojās arī meitenes Latvijas jaunatnes basketbola ligas 2. divīzijas «B-1» grupā. Zēnu treneris ir Ilmārs Madelāns, meiteņu – Jānis Ondzulis.

VOLEJBOLA NODAĻA

Austrumlatvijas reģionālajā volejbola čempionātā iegūta trešā vieta, kā arī devītā vieta Latvijas komandu kopējā skaitā. Treneris ir Zoja Jakimova.

VIEGLATLĒTIKAS NODAĻA

Latvijas ziemas čempionātā trešo vietu ieguva Mārtiņš Pastars (5000 metru soļošana), piekto –

Aija Čača (1500 metru skriešana), sesto – Lauris Trops (60 metru barjerskrējiens), septīto – Aija Čača (3000 metru skriešana), devīto – Vitālijs Jekimovs (60 metru barjerskrējiens), 14. – Kaspars Kurms (augstlēkšana).

Latvijas 85. čempionātā ceturto vietu izcīnīja Vitālijs Jekimovs (110 metru barjerskrējiens), 12. – Lauris Trops (110 metru barjerskrējiens), 14. – Jeļena Solovjova (200 metru skrējieni) un Jānis Vaivods (augstlēkšana).

Latvijas jaunatnes čempionāta «A» grupā otrā vieta Rihardam Ivanovam (šķēpmešana), astotā – Kasparam Kurmam (augstlēkšana) un Laurim Tropam (110 metru barjerskrējiens), devītā – Jeļenai Solovjovai (200 metru skrējieni), 10. – Aināram Ruzgim (augstlēkšana).

Latvijas jaunatnes ziemas čempionāta «A» grupā pirmā vieta Jānim Mičulam (5000 metru soļošana), otrā – Jānim Čaunānam (5000 metru soļošana) un Anitai Kažemākai (3000 metru soļošana), septītā – Kasparam Kurmam (augstlēkšana), desmitā – Laurim Tropam (60 metru barjerskrējiens), 13. – Jeļenai Solovjovai (60 metru skrējieni).

Latvijas ziemas čempionātā ju-

nioriem pirmā un trešā vieta Aijai Čačai (2000 un 1000 metru skrējieni).

Latvijas 59. skolēnu sporta spēlēs «C» grupā otrā vieta Tomam Kunakovam (2000 metru skrējieni), Raitim Gribustam (3000 metru soļošana), Egilam Zeilīnam, Edgaram Piskunovam, Artūram Linķevičam, Dairim Rinčam (4 x 100 metru stafetē), trešā – Artūram Linķevičam (1000 metru skrējieni), ceturta – Egilam Zeilīnam (80 metru barjerskrējieni), piekta – Edgaram Piskunovam (80 metru barjerskrējieni), sestā – Atim Somam (3000 metru soļošana), septītā – Dairim Rinčam (tālākšana), devītā – Ilzei Čaunānei (2000 metru soļošana), 10. – Lienei Mazjānei (2000 metru soļošana) un Ronaldam Vucānam (tālākšana), 11. – Dairim Rinčam (100 metru skrējieni), 14. – Ronaldam Vucānam (100 metru skrējieni).

Latvijas 59. skolēnu sporta spēlēs junioru un jauniešu grupā pirmā vieta Jānim Mičulam (5000 metru soļošana), Anitai Kažemākai (3000 metru soļošana), trešā vieta Rihardam Ivanovam (šķēpmešana), 10. vieta – Kasparam Kurmam (augstlēkšana), Jeļenai Solovjovai (200 metru skrējieni).

Latvijas čempionātā junioriem pirmā vieta Mārtiņam Pastaram (10 000 metru soļošana), trešā – Jānim Vaivodam (augstlēkšana).

Latvijas 59. skolēnu sporta spēlēs «B» grupā pirmā vieta Ilmā-

ram Vaivodam (3000 metru soļošana) un Ingai Mūrniecei (trissoli), trešā vieta Artūram Skorikam (trissoli), devītā – Jānim Šķēpam (110 metru barjerskrējieni), 14. – Artūram Skorikam (100 metru skrējieni), 15. – Jānim Šķēpam (200 metru skrējieni), 15. – Ingai Mūrniecei (tālākšana).

Latvijas čempionātā junioriem soļošana pirmā vieta Mārtiņam Pastaram (5000 metru soļošana).

Latvijas čempionātā garajās soļošanas distancēs otrā vieta Ilmāram Vaivodam.

Latvijas čempionātā soļošana junioriem «A» un «B» grupā pirmā vieta Ilmāram Vaivodam, Anitai Kažemākai, Jānim Mičulam, otrā vieta Mārtiņam Pastaram.

Latvijas jaunatnes sporta centra ziemas sacensībās «B» grupā pirmā vieta Ilmāram Vaivodam (3000 metru soļošana), otrā vieta Ingai Mūrniecei (trissoli), piekta – Jānim Šķēpam (60 metru barjerskrējieni), 11. – Artūram Skorikam (tālākšana).

Latvijas jaunatnes sporta centra meistarsacīkstēs «B» grupā pirmā vieta Ingai Mūrniecei (trissoli) un Ilmāram Vaivodam (3000 metru soļošana), otrā un trešā – Artūram Skorikam (trissoli un 100 metru skrējieni), ceturta un septītā – Jānim Šķēpam (110 metru barjerskrējieni un 200 metru skrējieni), 13. – Anželikai Kirilovai (1500 metru skrējieni), 15. – Ingai Mūrniecei (tālākšana).

Latvijas jaunatnes sporta centra mešanas disciplīnu sacensībās «Kokneses kauss 2006» «A» grupā pirmā vieta Rihardam Ivanovam (šķēpmešana).

Latvijas izlases sastāvā iekļauta Aija Čača, Latvijas junioru izlasē – Mārtiņš Pastars un Aija Čača, Latvijas jaunatnes izlases sastāvā – Anita Kažemāka, Jānis Mičuls, Jānis Čaunāns, Murjāņu sporta ģimnāzijā mācās Mārtiņš Pastars, Anita Kažemāka, Rihards Ivanovs, Ilmārs Vaivods.

Vieglatlētnis trenē Aleksandrs Iljins, Leonids Valdonis, Edgars Vaivods, Staņislavs Stankevičs, Māriete Pokšāne, Viktorija Neiš-tadte, Jānis Upenieks.

FUTBOLA NODAĻA

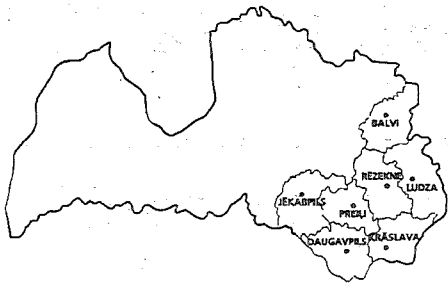
Latvijas čempionātā sievietēm komanda «Preiļi» ieguva trešo vietu, jaunatnes čempionātā Preiļi «U-18» — 7.-9. vietu, jaunatnes čempionātā telpu futbolā pirmā vieta komandai «Preiļi» (1988./89. dzimšanas gads), trešā vieta komandai «Preiļi» (1990. dzimšanas gads).

Latvijas izlases sastāvā spēlēja Skaidrīte Vulāne, Lāsma Bernāne, Santa Bogdanova, Latvijas junioru izlases sastāvā – Lāsma Bernāne, Santa Bogdanova, Agita Prikule.

Jaunos futbolistus trenē Imants Babris, Jevģenijs Nesterovičs, Igors Derjagins, Vladimirs Točko, Sergejs Placinskis, Valdis Upenieks, Viktors Martinovs, Ilgvars Kalvāns.

KAIMIŅU RAJONOS

RĒZEKNES RAJONĀ

Rekonstruēs augstskolas studiju korpusu

Februārī paredzēts uzsākt vērienīgus rekonstrukcijas darbus Rēzeknes augstskolas studiju korpusā. Remontdarbi ilgs līdz 2009. gada septembrim, kopējās būvdarbu izmaksas – vairāki miljoni latu.

Kopš Rēzeknes augstskolas pastāvēšanas vairākkārt aktualizēts jautājums par 1929. gadā celtās bijušā Skolotāju institūta ēkas kapitālo remontu. Pieteikums Valsts investīciju programmai tika iesniegts jau 2004. gadā, pagājušajā gadā to izdara atkā-

toti un valsts budžeta grozījumos tika piešķirta finansējuma pirmā daļa.

Bijušais Skolotāju institūts ir valsts nozīmes kultūras piemineklis, vienīgā pazīstamā arhitekta Paula Kundziņa projektētā ēka Rēzeknē. Rekonstrukcijas laikā tiks atjaunots ēkas pirmskara arhitektoniskais veidols, papildinot to ar mūsdienīgiem elementiem un fasādes izgaismošanu. Lai saglabātu ēku, no fasādes tiks noņemts neelpojošais poligrana pārklājums, laukums ēkas priekšā tiks pazemināts par vairāk nekā pusmetru, pasargājot ēkas konstrukciju no postošās mitruma ietekmes.

Ēka, ierīkojot divus liftus, tiks

pielāgota cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Pagrabstāvā tiks iekārtota kafējnīca, savukārt bēniņos būs izstāžu zāle. Pakārtējā teritorija tiks labiekārtota, palielināsies arī autostāvvietu skaits.

Saņemts Igaunijas apbalvojums

Aizvadītā gada nogalē Valsts Robežsardzes koledžas direktors ģenerālis Ivars Zālītis un viņa vietnieks mācību darbā pulkvedis Andris Āboliņš viesojās Igaunijā, kur apmeklēja Igaunijas Iekšlietu ministrijas akadēmijas robežsardzes koledžu.

«Borowa MC» — šogad piektie

7. janvārī daudzi latgaliešu grupas «Borowa MC» līdzjutēji pulcējās pie televīzoru ekrāniem, lai noskatītos «Radio SWH Latvijas mūzikas gada topa» finālu un balsotu par savējiem.

Šogad «Borowa MC» piedalījās ar dziesmu «Maņ navajag» un ierindojās 5. vietā aiz tādām grupām kā «Prāta vētra», «H20», «Double Faced Eals». Atcerēsimies, ka pērn radio topā borovieši ieguva godpilno pirmo vietu, kas grupai nesa atpazīstamību Latvijas mūzikas arēnā. Toreiz grupas sastāvā bija soliste Guntra Kuzmina, šogad grupa meklē jaunu solisti.

«Rēzeknes Vēstis»

GULBENES RAJONĀ

Karalienei – franču kūkas, Bušam – saldējums, samitam – ķiršu terīne

Rancēnietis Andris Krauklis, būdams slavenā Mārtiņa Rītiņa restorāna «Vincents» darbinieks un reizē arī audzēkņis, piedalījies galdū klāšanā visā pasaulē pazīstamām promincēm, piemēram, ASV prezidentam Džordžam Bušam, karalienei Elizabetei II, NATO samita dalībniekiem, Latvijas prezidentes rikotajām pieņemšanām.

Viņam uzsmaidījusi pati Krievijas estrādes karaliene Alla Pugačova un garāmskrejošu skatienu veltījis ambiciozais Filips Kirkorovs, garām cieņīgi pagājis Raimonds Pauls un citi. Šogad zināms, ka būs jāklāj galds Beļģijas karalim un Japānas imperatoram, kuri viesosies Rīgā, jo pēc NATO samita visiem par Latviju radusies ārkārtīgi liela interese.

«Ēdienkarti veido Mārtiņš Rītiņš, bet mēs palīdzam viņa ieceres īstenot, ļaujoties eksperimentiem, lai viss izdotos maksimāli labi un viesiem garšotu. Es galvenokārt cepu kūciņas, tortes un citus konditorejas izstrādājumus, kā arī gatavoju saldus ēdienus. Sveša nav zupu un otro ēdienu gatavošana, bijusi saskarsme arī ar «pirkstu» uzkodām, kuras pasniedz līdzīgi kanape maizītēm,» stāsta Andris.

Pirms Jaungada viņš strādājis pie «Latvijas balzama» pasūtījuma – 60 kūku cepšanas, katru dienu izcepot desmit tortes ar uzrakstu «Latvijas balzams». Puisis smejas, ja citi fanojot par saldajiem ēdieniem, tad viņš labāk izvēloties gaļu un uz putukrējuma pusi nevarot pat paskatīties.

Andris stāsta, ka NATO samita viesiem pirmo reizi saldajā ēdienā gatavojis melnā balzama «ķiršu terīni».

«Izmantoju ķiršus alkoholā, šokolādes musi, ķiršu krēmu un biskvītu. Uz vakariņām, kas tika rikotas Latvijas Nacionālajā operā, nebraucu, jo arī restorānā pietika darāmā. Strādāt vajadzēja apsargu uzraudzībā, jo «Vincents» blakus esošajā viesnīcā dzīvoja Lielbritānijas premjerministrs Tonijs Blērs.»

Andris atceras, ka Elizabetei II gatavojis dažādas franču kūciņas, jo pirms tam izteikta vēlme ēšanas procesā pārāk nesarežģīt, bet ievērot vienkāršību. Savukārt Džordžam Bušam gatavoti trīs dažādi saldējumi – parastais, šokolādes – vaniļas un olu. Saldējumi pasniegti ledus traukos, kuros iesaldēti ziedi. Ēdienu gatavošanas procesā virtuvē nemitīgi uzturējušās personas, kas nobaudījušas visus ASV prezidentam domātos ēdienus. Tas darīts arī pirms to pasniegšanas galdā. Ārstu kontrolei īpaši pirms samita bijusi pakļauta ne tikai virtuve, bet arī ēdienu gatavotāji.

160 jauniešu konkurencē, kas atsaucies Mārtiņa Rītiņa sludinājumam par jaunu mācekļu uzņemšanu, Andris iekļuvis starp astoņiem veiksminiekiem. Šogad viņš beigs trīs gadu mācību kursu.

«Pirmajā tikšanās reizē Mārtiņš interesējās, kur strādāju, kur esmu mācījies, un tūlīt lika iesaistīties «Aizkraukles bankas» banketa galdū gatavošanā. Man uzdevums bija uz maizītēm likt paipalu olas, vispirms to baltumus atdalot no dzeltenuma. Trīs olas saplisa, bet kopumā uzdevumu paveicu labi,» atceras Andris. «Mēs visi kopā domājam jaunas ēdienu receptes, dažādojam jau zināmās. Lai neko nepiemirstu, visu pierakstām. Uzskatu, ka pēc Mārtiņa Rītiņa skolas ikviens viņa audzēkņis tomēr ir galvastiesu pārkāps par citiem, jo tajā iegūtās zināšanas ir vienreizējas. Lai gan nemitīgi tiek vērtēts tas, ko darām, lielākā pārbaude ir galda klāšana prezidentiem. Atskan zvans no prezidentes kancelejas, tiek dots rīkojums uzklāt galdū noteiktam skaitam cilvēku, tad plānojam ēdienkarti.»

Andris domā, ka pavāra amats vairāk ir piemērots vīriešiem, jo viņu garšas izjūta atšķiras no sieviešu garšas izjūtas. «Visa diena paiet, rosoties virtuvē, jo vienmēr cenšamies izdomāt kaut ko jaunu, lai pārsteigtu «Vincents» apmeklētājus. Par

izdomas un fantāzijas trūkumu nesūdzamies, jo ēdiena gatavošanā iespējamas neskaitāmas daudzās variācijas. Tas ir business, kam uz cilvēku jārada paliekošs iespaids. To mums māca arī Mārtiņš, kas attiecībā uz ēdiena gatavošanu ir ļoti prasīgs, bet tajā pašā laikā viņam piemīt lieliska humora izjūta.»

Puisis stāsta, ka šinis dienās viņš pirmo reizi kādam biznesa pasākumam gatavos ābolu brulē. «Ābolu veselā veidā ar speciālu tam domātu karotīti izgriez un izcep cepeškrāsnī. Pēc tam ābolu piepilda ar speciālu krēmu.»

Lai gan promincēm Andris gatavo interesantus un dekorētus ēdienus, viņam pašam vislabāk garšo cepeškrāsnī cepti kartupeļi, siļķe ar biezeni un sipoliem. «Ja vēl klāt visam piedzer kefīru, tad kas var būt labāks par to!» Andris smejas, ka šis Mārtiņa teiciens visiem pielipis jau pirmajā dienā un paspējis apnikt. Puisis kopā ar M. Rītiņu piedalījies televīzijas raidījumā, kas filmēts Dānijā, kur minētais teiciens bijusi neatņemama raidījuma odziņa.

Aizrautīgi Andris stāsta par «Mišelin» restorānu, kas ir 15 labāko pasaules restorānu sarakstā, un fantastisko tā šefpavāru Renē Recipē. «Arī M. Rītiņš tiecas, lai Latvijā būtu «Mišelin» restorāns, kurā visi ēdieni ir vienkārši, bet fantastiski garšīgi. «Mišelin» ēdienkarti vērtēt brauc četri neatkarīgi eksperti no visas pasaules.»

Andris domā, ka pēc mācību beigšanas pie M. Rītiņa viņam nebūs problēmas atrast darbu kādā restorānā, jo tas vien, ka viņa gatavotos saldus ēdienus par labiem atzinusi ne tikai prezidente Vaira Vīķe-Freiberga, bet arī viņas viesi, liecina, ka viņš ir augstas klases pavārs. Tiesa, profesija ne daudz traucē, kad Andris dodas pusdienot uz kādu Rīgas kafējnīcu, jo viņš ēdienu novērtējot vizuāli un arī profesionāli izgaršojot.

«Dzirkstele»

KRĀSLAVAS RAJONĀ

Andreja Gorgoca gleznas Krāslavas muzejā

Krāslavas vēstures un mākslas muzejā pagājušajā nedēļā atklāta Andreja Gorgoca gleznu izstāde. Mākslinieks uzskata sevi par neoakadēmiskā virziena piekritēju. Savās gleznās viņš runā par mīlestību, nāvi, nesasniedzamu harmoniju – mūžību. Psihodēlisma manierē uzgleznotajos darbos dominē skumju un traģisma motīvi. Gleznotājs rosina skatītāju uz aktīvu dialogu un ievada simbolu un asociāciju labirintā.

Skolnieces fantāzijas lidojums

Ezernieku vidusskolas 10. klases audzēkne Jeļena Lubgāne patīkami pārsteidza sava ciema – Svāriņu – ļaudis ar personālizstādi. Meitene demonstrē stikla traukus, kas pārtapuši par dekoratīvām formām, kas var kalpot gan par ziedu vāzi, gan svečturi vai vienkārši par interjera detaļu.

Stikla izrotāšanas tehnoloģija ir pavisam vienkārša. Pamatne tiek pārklāta ar gvašu un līmi, bet pēc tam var zīmēt ne tikai ar krāsām vien. Tiek likti lietā diegi, krellītes, spiguliši, viss atkarīgs no gaumes un fantāzijas lidojuma.

Nodevusies lietīšķajai mākslai, Jeļena aizdomājās – kāpēc gan neparādīt savu kolekciju skatītājiem? Tā Svāriņos tika atvērta personālizstāde, kas iepriecināja ciema ļaudis. Daļu izstādes eksponātu meitene jau atdāvinājusi radiem, draugiem un paziņām, bet pati turpina apmeklēt skolas rokdarbu pulciņu, kur apgūst citu lietīšķās mākslas žanru.

«Ezerzeme»

● Jeļenas Lubgānes mīļākais darbs – stikla pudele, kas pārtapuši vijole.

10. LIKUMĪBA, INFORMĀCIJA

INFORMĒ 112

Pērnā gada ugunsgrēku statistika rajonā ir traģiska

2006. gada sākumā Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) Preiļu brigādes darbinieki varēja priecāties par to, ka 2005. gadā situācija ugunsdzēsības jomā rajonā ievērojami uzlabojusies. Runājot par to, kā veicies pērn, nākas secināt, ka 2006. gads rajonā bijis traģisks, «Novadnieku» informē VUGD Preiļu brigādes ugunsdrošības uzraudzības sektora inspektore M. Rikova.

Kūlas dedzinātāju – vairāk

2005. gadā rajonā tika reģistrēti tikai 16 kūlas ugunsgrēki, kas liecināja, ka iedzīvotāji kļuvuši apzinīgāki un disciplinētāki, apstrādāja tīrumus un pļavas, neizvēloties vieglāko un bīstamāko ceļu – zāles dedzināšanu. Taču 2006. gads sakarā ar kūlas dedzināšanu atkal bija traģisks visā Latvijā. Preiļu rajons nebija izņēmums – reģistrēti 212 izsaukumi, kas bija 13 reizes vairāk nekā 2005. gadā.

— Grūti izskaidrot, kas mūdiņa cilvēkus uz šādu rīcību, saka ugunsdzēsības un glābšanas dienesta speciāliste. — Viena no problēmām ir naudas trūkums lauku apsaimniekošanai, taču zemniekiem ļoti pretimnākoši ir Lauku atbalsta dienesta speciālisti, kuri sniedz konsultācijas un palīdz nokārtot jautājumus par subsīdiju naudu saņemšanu. Kā tā tiek izmantota – tas ir zemnieku ziņā. Bet vēl traģiskāk ir tas, ka cilvēki neapzinās, kādu postu rada kūlas dedzināšana. Līdz ar pērnā zāli uguns «paķer» līdz dzīvojamās

mājas, saimniecības ēkas un, protams, arī cilvēku dzīvības.

Spriediet paši, cik reāli ir izglābt kādu ēku Preiļu pagastā, ja tajā pašā laikā kūlas ugunsgrēks jādzēs Rudzātos, Silajānos vai Upmalas pagastā. 2006. gadā tādas situācijas nebija retums.

Materiālie zaudējumi, zudušas dzīvības

Kopumā 2006. gadā ugunsdzēsījiem uz uguns nelaimēm nācās braukt 344 reizes (2005. gadā – 127). Gada laikā uguns rajonā radījis zaudējumus 340 tūkstošu latu apmērā (2005. gadā – 60 tūkstoši).

Pērn rajonā ugunsgrēkos dzīvības zaudēja trīs cilvēki, bet seši tika izglābti (2005. gadā reģistrēti astoņi bojā gājušie). – Varam lepoties ar to, ka Preiļu rajons ir pirmajā vietā valstī izglābto cilvēku skaita ziņā, — saka M. Rikova, piebilstot, ka tas ir operatīvi veiktu glābšanas darbu rezultāts.

Visvairāk 2006. gadā dega dzīvojamās mājas (30 gadījumi), vēl liesmas paņēmušas 10 pirtīņas, 26 saimniecības ēkas (kūtiņi, šķūņi, malkas novietnes), no kurām septiņos gadījumos aizdegšanās iemesls bija kūlas dedzināšana.

Priecē, ka postoši ugunsgrēki pērn nav reģistrēti sabiedriskajās ēkās un uzņēmumos.

Likvidēja avāriju sekas, meklēja noslikušos

Pagājušā gada laikā VUGD Preiļu brigādē saņemti 50 izsaukumi uz dažāda veida glābšanas darbiem – ceļu satiksmes negadījumu seku likvidēšanu, noslikušo cilvēku meklēšanu un nogādāša-

nu krastā, reizi nācies kādu noslikušo izvilkt no akas.

Divas reizes brigādes darbinieki veica dežūras un palīdzēja spridzekļu meklēšanas laikā. Tā 2006. gada 3. augustā Jersikas pagasta teritorijā 200 metru attālumā no dzelzceļa stacijas tika atrasta kara laiku aviācijas bumba. Ir nācies palīdzēt arī iedzīvotājiem – atvērt dzīvokļu durvis, kad nozaudētas atslēgas, izvilkt no grāvja tur ieslēdējušu automašīnu.

Pārbaudīja un izglītoja iedzīvotājus

Gada laikā regulāri veiktas profilaktiskās pārbaudes privāto dzīvojamā māju sektorā, lai pārliecinātos par to atbilstību ugunsdrošības prasībām, māju iedzīvotāji saņēmuši instrukcijas par ugunsdrošības jautājumiem. Par svarīgu uzdevumu VUGD uzskata pieaugušu, jauniešu un bērnu izglītošanu. Skolās, uzņēmumos un slimnīcās notika lekcijas, kurās inspektori runāja par drošību mājās, uz ielas, skolās stāstīja par ugunsgrēku bīstamākajiem faktoriem, kā arī informēja par rīcību ugunsgrēka gadījumā.

Speciālisti atzīst, ka liela daļa cilvēku nesaprot, kā rīkoties ugunsgrēka gadījumā un pat nezina, kāds ir glābšanas dienesta tālrunis numurs. Tas satrauc, jo pātālruni 112 ikviens iedzīvotājs var saņemt ne tikai ugunsdzēsības, bet saņem savienojumu ar policiju, neatliekamo medicīnisko palīdzību un citiem avārijas dienestiem.

Kā jauninājums dienestā ieviestas nakts pārbaudes objektos, kur naktīs uzturas cilvēki. Šādas pārbaudes notiks arī turpmāk.

PREIĻU RAJONA TIESĀ

Preiļu rajona tiesā izskatīšanai noliktās sēdes no 22. janvāra

LAIKS	LIETAS DALĪBNIEKI	LIETAS BŪTĪBA
22. janvārī pulksten 10.00	Vasilijs Trofimovs	KL 186.(1) – aiz neuzmanības, nevērtīgi rīkojoties ar uguni, iznīcināja svešu mantu
23. janvārī pulksten 11.00	Dmitrijs Antonovs	KL 186.(2) – nevērtīgi rīkojoties ar uguni, izdarīja svešas mantas tīšu bojāšanu
24. janvārī pulksten 14.30	Aivars Putāns, Lūcija Putāne	KL 221.(2) – personu grupā pēc iepriekšējās vienošanās pārkāpa spirta un alkoholisko dzērienu uzglabāšanas noteikumus
24. janvārī pulksten 10.00	Vemers Naglis	KL 233.(2) – bez attiecīgas atļaujas iegādājās, glabāja un nēsāja šaujameroci un municiju
24. janvārī pulksten 10.00	Igors Grigorjevs, Sergejs Malnačs, Raimonds Vilde	KL 125.(3), 126.(2) un (3), 185.(1), 262.(2) – personu grupā izdarīja svešas mantas tīšu bojāšanu, tīši nodarīja vidēja smaguma miesas bojājumus, tīšu smagu miesas bojājumu, kas vainīgā neuzmanības dēļ bija par iemeslu cietušā nāvei
25. janvārī pulksten 10.00	Pjotrs Stolarovs	KL 130.(1) – nodarīja cietušajam miesas bojājumus
26. janvārī pulksten 10.30	Jānis Smalinskis	KL 262.(2) – bez tiesībām, kas noteiktajā kārtībā nav iegūtas, vadīja transportlīdzekli alkohola reibumā
29. janvārī pulksten 10.00	Vladimirs Jasnijs	KL 260.(3) – alkohola reibumā izraisīja avāriju
30. janvārī pulksten 10.00	Leontīns Cirulis	KL 125.(1) – tīši nodarīja miesas bojājumu, kas bīstams dzīvībai
31. janvārī pulksten 10.00	Sandis Akmens	KL 260.(3) – alkohola reibumā izraisīja avāriju
31. janvārī pulksten 14.30	Gunārs Salinieks	KL 221.(1) – atkārtoti gada laikā pārkāpa spirta un alkoholisko dzērienu uzglabāšanas noteikumus

POLICIJAS ZIŅAS

Laika posmā no 9. līdz 15. janvārim Preiļu rajona policijas pārvaldes dežūrdalā reģistrēti 35 dažādi iesniegumi, no tiem 16 noziedzīgos nodarījumos policija uzsākusi kriminālprocesu.

Nedēļas laikā reģistrēti: deviņi ceļu satiksmes negadījumi, piecas huligāniskas darbības, divi ģimenes skandāli, astoņas zādzības, četri gadījumi, kad tīši bojāta manta.

Izsistas logu rūtis

9. janvārī policijā saņemts iesniegums par to, ka Riebiņu novada Rušonas pagastā Gailišu kultūras namam izsistas rūtis trim logiem. Policija noskaidro lietas apstākļus.

Apzagta māja Preiļos

9. janvārī ar iesniegumu policijā griezās kāds Preiļu iedzīvotājs no Liepu ielas. Zagļi iekļuvi viņam piederošajā mājā un nozaguši televizoru, satelīta uztvērējantenu un svētbildi, tādā veidā nodarot īpašniekam 350 latu lielu materiālo zaudējumu. Par zādzības izdarīšanu policija uzsākusi kriminālprocesu, notiek izmeklēšana.

Aizbrauca ar svešu velosipēdu

Zagļi uzradušies arī Preiļu novada Aizkalnes pagastā. 9. janvārī no kādas mājas kāpņu telpas vietējai iedzīvotājam nozagts velosipēds. Policija par velosipēda zādzību uzsākusi kriminālprocesu, notiek izmeklēšana.

Avārijas laikā pasažieris guva traumas

9. janvārī policijā reģistrēta avārija ceļā Viļāni – Preiļi – Špogi

55. kilometrā. Automašīnas Peugeot 405 vadītājs, izbraucot uz galvenā ceļa, nepalaida garāmbraucošo automašīnu VW Jetta. Rezultātā notika sadursme. Ceļu satiksmes negadījumā automašīnas VW Jetta pasažieris guva galvas smadzeņu satricinājumu un sistu brūci pierē. Medicīniskās palīdzības sniegšanai cietušais tika nogādāts Preiļu slimnīcā. Bojātas arī abas automašīnas.

Apzagts veikals Līvānos

11. janvārī Līvānos notikusi zādzība. Uzlauzot ieejas durvis, zagļi iekļuvi SIA «Guron» veikalā un aiznesuši dažādas preces. Nozagto preču daudzums un materiālais zaudējums tiek noskaidrots. Policija uzsākusi kriminālprocesu, notiek izmeklēšana.

Ar automašīnu uzbrauca velosipēdistam

11. janvārī ceļā Krāsava – Preiļi – Madona 35. kilometrā notika satiksmes negadījums, kura laikā cietis velosipēda vadītājs. Pa priekšu braucošo velosipēdistu notrieca automašīna Mazda 626. Velosipēda vadītājs guva traumas un medicīniskās palīdzības sniegšanai tika nogādāts Preiļu slimnīcā.

Iekļuva apavu remontdarbnīcā

Policijā saņemta informācija, ka 13. janvārī Preiļos zagļi iekļuvi kādā apavu remontdarbnīcā un nozaguši naudu. Policija par šīs zādzības izdarīšanu uzsākusi kriminālprocesu.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

AKTUĀLI

Noteikti lielāki sodi gājējiem un braucējiem

Saeimas Juridiskā komisija atbalstījusi policijas piedāvātās izmaiņas Administratīvo pārkāpumu kodeksā, kas paredz lielākus naudas sodus par dažādiem pārkāpumiem gan gājējiem, gan braucējiem. Tādā veidā tiek cerēts uzlabot visai bēdīgo situāciju uz ceļiem. Šīs izmaiņas gan vēl jāpieņem Saeimā.

✓ Izmaiņas paredz par ielu šķērsošanu, luksoforā degot sarkanajai gaismai, un atstarotāju nelietošanu gājējus sodīt ar naudas sodu no pieciem līdz 20 latiem. Līdz šim par minēto pārkāpumu varēja sodīt ar divu līdz piecu latu lielu naudas sodu.

✓ Tāpat Saeimas komisija ir atbalstījusi arī sodu palielināšanu par drošības jostu nelietošanu autovadītājiem no 10 līdz 20 latiem, bet pasažieriem, kas nebūs piesprādējušies, būs jāšķiras no 10 latiem.

✓ Ar 40 latu naudas sodu turpmāk tiks sodīti autovadītāji, kuru automašīnu stīkli būs pārklāti ar normatīvajiem aktiem neatbilstoši tumšu tonējumu.

✓ Tikus palielināti arī naudas sodi par atļautā braukšanas ātruma pārsniegšanu. Par ātruma pārsniegšanu virs 20 kilometriem stundā 10 latu vietā būs 20 latu liels sods, bet virs 30 kilometriem un vairāk – 60 latu sods.

✓ Stingrākas likuma normas tiks piemērotas arī velosipēdistiem, piemēram, par velosipēda vadīšanu alkohola reibumā atbildība tiks piemērota jau no 0,5 promilēm (tāpat kā autovadītājiem) līdzšinējās vienas promiles vietā.

✓ Sods tiks trīskāršots par lielāka pasažieru skaita pārvadāšanu nekā to norādījis transportlīdzekļa izgatavotājs. Par šādu pārkāpumu autovadītāji turpmāk tiks sodīti ar 30 latu lielu naudas sodu.

Lappusi sagatavoja L. Kirillova

Vai jūs apmierina pasta darbs?

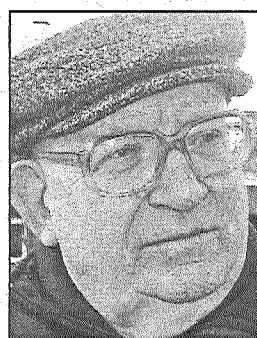

Helēna Ivanāne, pensionāre no Preiļiem:

— Kopumā man nav pretenziju pret pasta darbu. Bet abonētā laikraksta pirmos numurus gan es šogad nesaņēmu, pastā man skaidroja, ka kvītis nosūtītas uz Rīgu un radušies sarežģījumi. Domāju, ka kompensācijai par šiem numuriem nepieteikšos, nu ko tā nauda par divām avīzēm dos. Nav labi, ka valsti ir problēmas saistībā ar pasta piegādi.

Andrejs Mihailovs no Riebiņu novada Pieniņiem:

— Pasta sūtījumus pie mums izvadā ar automašīnu, šāda sistēma ir labāka nekā agrāk. Laikrakstu saņemam laikā. Pastu apmeklēt, lai nokārtotu dažādus rēķinus. Pretenziju pret apkalpošanu nav.

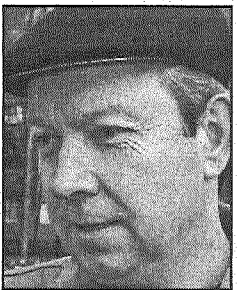

Jānis Svikiņš, pensionārs no Preiļiem:

— «Neatkarīgās Avīzes» šī gada pirmo numuru nesaņēmu laikā tas pienāca vēlāk. Jutos piemānīts, jo «Novadniekā» divas reizes bija publicēts paziņojums, ka kalendāru var saņemt, sākot no 12. janvāra, bet Preiļu pastā to atteica un paziņoja, ka varēs saņemt tikai no 15. janvāra. Jau gribēju zvanīt uz redakciju un interesēties, kāpēc mēnās. Citu problēmu man ar pastu nav.

Ivars Mūrnieks no Riebiņu novada:

— Ar pasta darbu esmu apmierināts, man nekādu domstarpību nav bijis. Sūtījumus izvadā ar mašīnu, saņemam laikā.

Mārīte Putroma, strādā tirdzniecības nozarē Preiļos:

— Mani neapmierina tas, ka paziņojumi no pasta, ar kuriem aicina ierasties saņemt sūtījumu, kaut kur nokļūst. Vēstules, pat ierakstītas, arī nesaņemu laikā. Nevaru apgalvot, ka tā ir pasta vaina, varbūt no pastkastītēm kāds bezgodis izņem, bet fakts tāds ir. Šogad vēl neesmu saņēmusi pasūtīto izdevumu. Tas gan ir bezmaksas laikraksts un es nezinu, vai var pieteikties kompensācijai par tā nesaņemšanu. Reizēm sarūgūna tas, ka pastā uz apkalpošanu jāgaida rindā.

L.Rancāne
Foto: A.Stepanovs

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

INSERVISS GROUP

PRECES UN PAKALPOJUMI UZ KREDĪTA

**KREDĪTU
LIELĀ
FRANČU
REVOLŪCIJA!**

**IEVĒROJAMI
PAZEMINĀTI
KREDĪTU %!**

**IZDEVĪGĀK
NEKĀ
BANKĀ!**

Preiļi, Brīvības 2, tālr. 53 81125

A/s «Latgales Finanšu un investīciju kompānija» piedāvā:

- Kredītu pret nekustamā īpašuma ķīlu līdz 10 gadiem ar procentu likmi no 10% gadā *bez izziņas par ienākumiem.*
- «Ģimenes kredītu» līdz Ls 3000 līdz 3 gadiem bez ķīlas pret ģimenes locekļu galvojumiem.

Preiļos, Raiņa bulv. 13, 300. kab., Livānos (otrdienās slimnīcas 2. stāvā). Tālr. 5324164, 28345847.

FIRMA AICINA DARBĀ

- kokzāģētavas vadītāju,
- lentzāģa operatoru,
- traktoristu (meža izdevjtraktors),
- mobilā šķeldotāja traktoristu operatoru,
- atslēdznieku metinātāju.

Tālr. 29434393.

SIA AIBI iepērk zirgus, liellopus, jaunlopus, aitas, cūkas.

Tālr. 4871804, 4871185, 26142514.

PĒRK viensētu, māju, mežu un zemi. Sniedz juridiskos pakalpojumus dokumentu sakārtošanā.

Tālr. 28330919, 7409549, 8004568 (bezmaksas).

PĀRDOD viensētu Saunas pagastā, Jezupinavas ciemā.

Tālr. 27085395.

Pārdod

Sākums 11. lappusē.

VW JETTA (1981.g. izl., 1,3 DOCH, 4 durvju, slapjā asfalta krāsā, teicamā stāvoklī, 1000 EUR). T.28200142, 25949673;

VW JETTA (1985.g. izl., benzīns - gāze, rezerves daļām, Ls 100). T.29137614;

VW PASSAT (1988.g. izl., 1,8 mono, TA, sarkana, sedans). T.26169306;

VW PASSAT (1989.g. izl., 1,8, 5 pakāpju ĀK, centrālā atslēga, signalizācija, pretaiždzīšanas sistēma, TA, labā stāvoklī). T.26115954;

VW PASSAT (1990.g. izl., 1,8i, automātiskā ĀK, lietie diski, lūka, spoilers, Ls 770) vai maina. T.28612127;

VW PASSAT (1998.g. izl., 1,8 l, 20 v, sedans, el. pakete) vai maina. T.29275858;

VW PASSAT (2,0i, 1995.g. izl., universāls, elektropakete, piekabes āķis, klimatkontrolē, stereo, tikko no Vācijas, 3200 EUR, lizings) vai maina. T.29390137, 26444910;

VW PASSAT VARIANT (1,9, dizelis, TA līdz 11.2007., M+S, centrālā atslēga, signalizācija, Ls 1175). T.28644088;

VW PASSAT VARIANT (1995.g. izl., 1,9 TDi,

STEIDZĪGAMI VAJADZĪGI DARBAM ANGLIJĀ UN ĪRIJĀ

- metinātāji – alga Ls 1800 mēnesī,
- gaīdnieki – alga Ls 1300 mēnesī,
- laukstrādnieces – alga Ls 1200 mēnesī.

Ir citas vakances.

SIA «Regus». Licence nr. 63, nr. 114. Tālr. Jēkabpīlī 5223555, Rīgā 7226607, mob. 22054002.

SIA «Olins»

lic. nr. 2006-02/32

- iepērk melnos un krāsainos metāllūžņus par visaugstākajām cenām.
- Veicam iekārtu demontāžu.
- Transporta pakalpojumi.

Atjaunotas cenas. Adrese: Preiļi, Daugavpils iela 64 Tālr. 28882903.

SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA» (Brīvības ielā 14, Preiļos)

aicina

darbinieku reklāmas nodaļā (darbs uz vietas redakcijā).

Ja proti darboties ar datoru, skaitīt un rēķināt, labi komunicēties ar cilvēkiem, ar savu CV esi personīgi gaidīts redakcijā līdz 23. janvārim.

2900 EUR), VW PASSAT VARIANT (1989.g. izl.), OPEL ASTRA rezerves daļas. T.29130732, 29452413;

VW PASSAT VARIANT B 5 (1998.g. izl., 1,6, sudraba metāliskā krāsā, el. lūka, spoguļi, stikli, centrālā atslēga, signalizācija, no Vācijas, lēti). T.29531865;

arklu (2-korpusu), ecēšas (lielas, metāla). T.29384086;

arklu (4-korpusu, Ls 1500), kultivatoru (4,0 m, ar C-veida zobiem, Ls 280). T.26227297, 4631251;

disku komplektu (dekoratīvo, R15, BMW, rūpniecības ražojuma). T.28343865;

diskus (lietos, «zvaigzne», ar vasaras riepiem R15, 4x100). T.26114458;

diskus (zemes, MTZ), 5-rindu vagotāju. T.26265705.

Neliedz atvadu stundā skaudrā Dzijlās sērās liekt galvu mums! Acis neraudās, sirds tomēr raudās. Sirds ja neraudās, dvēsele skums. **Izsakām visdziļāko līdzjūtību un dziļajās sērās esam kopā ar Igora ĻVOVA piederīgajiem, viņu pāragri aizsaulē aizvadot.**

Preiļu slimnīcas kolektīvs

Cik pēkšņi, netaisni un nežēlīgi reizēm ir likteņa lēmumi...

Skumju brīdī esam kopā ar Jeļenu, Viktoriju un Nikītu, VĪRU un TĒTI pāragri zaudējot.

Bērnudārza «Pasaciņa» 11. grupiņas bērni, audzinātājas un vecāki

Kāpēc ātri aiziet dziesma, Kāpēc pēkšņi nāve skauj, Kāpēc gulda zemes klēpi

To, ko darbs un dzīve sauc?

Kad negaidīto sāpi izraud svecēs, izsakām patiesu līdzjūtību Igora ĻVOVA piederīgajiem.

Ķirurgijas nodaļas kolektīvs

Rokas, kas milēja darbu – gurušas, Sirds, kas vēlēja labu – nu atdusas. **Vārkavas vidusskolas kolektīvs ir kopā ar Lienī Surguntī, no TĒVA uz mūžu atvadoties.**

Kad kapu priedes skumji šalc, šai sāpju brīdī esam kopā ar Lukjansku ģimeni, VĪRU un TĒVU mūžībā pavadot.

Jānis Rūdis

Norimst soļi, klusē domas, Neskan mīļās mātes balss. Tikai klusas sāpes sirdī Ilgi vēl pēc tevis sauks.

Izsakām līdzjūtību Olītai Bidzānei, MĀTI mūžībā pavadot.

Livānu novada dome